

Obsah	Strana
Úvod	3
Metodika výskumu	4
I. Hospodárska situácia na Slovensku	6
I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov podľa verejnej mienky	6
I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku podľa verejnej mienky	7
II. Spotrebiteľské ceny	8
II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov	8
II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období	9
III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti	10
IV. Finančná situácia v domácnostiach	11
IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch	11
IV. 2. Odhad vývoja finančnej situácie domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch	12
IV. 3. Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach	13
V. Sporenie občanov	14
V. 1. Sporenie na Slovensku z pohľadu verejnosti	14
V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach	15
VI. Spotrebiteľské úmysly domácností	16
VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku	16
VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období	17
VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu resp. domu	18
VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, chaty, chalupy	19
VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto	20
VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery	21
VII. 1. Vývoj v SR	21
VII. 2. Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ	22
Zhrnutie	23

Úvod

Predmetom záujmu Ústavu pre výskum verejnej mienky pri Štatistickom úrade SR (ÚVVM pri ŠÚ SR) na začiatku októbra 2007 boli spotrebiteľské nálady obyvateľov SR. Zisťovanie Spotrebiteľský barometer je súčasťou harmonizovaného programu ekonomických a spotrebiteľských prieskumov, ktoré sa uskutočňujú vo všetkých 27 členských štátoch Európskej únie. Prostredníctvom rovnakých otázok kladených v tom istom čase sa získavajú údaje o náladách výrobcov, obchodníkov a spotrebiteľov, ktoré vo svojom súhrne slúžia na predpoveď ďalšieho ekonomického vývoja. Zisťovania sú koordinované a podporované Generálnym riaditeľstvom pre ekonomické a finančné záležitosti Európskej komisie. V Spotrebiteľskom barometri oslovení občania hodnotia jednotlivé aspekty ekonomického života štátu a finančného hospodárenia domácnosti. Časť otázok sonduje, aké sú možnosti domácnosti sporiť, resp. investovať do predmetov dlhodobej spotreby, osobného auta, stavebných úprav bývania a stavby, resp. kúpy domu, chalupy, chaty. Vďaka jednotnej metodike možno údaje porovnávať nielen časovo, ale aj medzinárodne. V aktuálnom prieskume pri hodnotení minulosti respondenti porovnávali súčasnosť s uplynulými 12 mesiacmi, t.j. s obdobím medzi 1. októbrom 2006 a 30. septembrom 2007. Očakávania respondentov sa týkali nasledujúcich 12 mesiacov, t.j. intervalu medzi 1. októbrom 2007 a 30. septembrom 2008. Na návrh tímu odborníkov Európskej komisie bolo od mája 2003 sledované obdobie pri investičných aktivitách zjednotené na 12 mesiacov aj pri plánoch kúpiť auto a stavať dom. Došlo tiež k menším úpravám textu pri otázke o podmienkach sporenia v štáte, podmienkach pre veľké nákupy a pri plánoch domácností na veľké nákupy.

Medzi ciele prieskumu patrilo získať poznatky o tom, ako občania:

- hodnotia celkovú ekonomickú situáciu v krajine
- odhadujú ďalší vývoj ekonomiky vo svojom štáte
- vnímajú vývoj cien tovarov a služieb
- predikujú vývoj nezamestnanosti
- reflektujú podmienky pre nákup predmetov dlhodobej spotreby
- vyjadrujú sa o možnostiach sporenia
- posudzujú finančné pomery vo svojej domácnosti
- zamýšľajú investovať.

V tejto informácii sú prezentované výsledky v dvojakej podobe: v podielovej a indexovej. Pre podielové zobrazenie sme vybrali výsledky za posledných dvanásť mesiacov s možnosťou komparácie so situáciou pred rokom. Indexová forma výsledkov zachytáva časové obdobie od apríla 1999 s tým, že chýbajúce hodnoty v mesiacoch, v ktorých sa prieskum neuskutočňoval (máj 1999 – jún 1999, august 1999 – september 1999, november 1999 – december 1999, február 2000 – marec 2000) boli nahradené hodnotou z mesiaca, ktorý im predchádzal. K výsledkom bola pre orientáciu pridružená i hodnota z pilotného prieskumu v decembri 1997. Aktuálnemu mesiacu pri grafickom zobrazení indexov prislúcha vždy posledná značka a popiska v grafe. Indexová podoba výsledkov sa zakladá na váženej komparácii kladných a záporných vyjadrení a po sezónnom očistení je porovnateľná s výsledkami publikovanými Európskou komisiou. Hodnoty sa pri tejto analýze pohybujú v intervale od mínus sto (väčšinou za predpokladu, že všetky odpovede boli z hľadiska respondenta maximálne nepriaznivé a nikto nevyužil odpoveď „neviem posúdiť“) po hodnotu plus sto v opačnom prípade (hodnotenia všetkých respondentov sú maximálne priaznivé). Výnimkou sú indikátory týkajúce sa inflácie a nezamestnanosti, kde v súlade s medzinárodnou metodikou majú indikátory kladnú hodnotu aj napriek tomu, že hodnotenia sú z pohľadu respondentov nepriaznivé.

Metodika prieskumu

Výskum sa uskutočnil v dňoch od 1. do 8. októbra 2007 technikou štandardizovaného rozhovoru prostredníctvom dotazníka. Zber dát uskutočnili školení externí spolupracovníci - anketári. Podľa jednotnej medzinárodnej metodiky sa prieskum zameriaval na osoby 16 ročné a staršie. Vzhľadom na veľkosť základného súboru, ktorý tvorilo 4 416 076 obyvateľov SR vo veku 16 a viac rokov, t.j. 81,94 % z 5 389 180 všetkých obyvateľov SR k 31. 12. 2005, bola výberová vzorka naplánovaná na 1 200 rozhovorov.^{1/}

Výberový súbor bol utvorený voľným kvótoým výberom so znáhodnením v poslednom kroku. Kontrolovanými premennými boli: pohlavie, vek, národnosť, vzdelanie, veľkosť bydliska a kraj. Po zhodnotení úrovne terénnych prác, vecnej a logickej kontrole vyplnených dotazníkov, bolo na spracovanie odovzdaných 1126 dotazníkov, čo predstavuje 93,83 %-nú návratnosť z plánovaného počtu 1200 rozhovorov. Jeden respondent v tomto prieskume reprezentoval 3 922 obyvateľov SR zo sledovaného základného súboru populácie od 16 rokov vyššie.

Na zabezpečenie kvalitnej práce externých spolupracovníkov - anketárov má ÚVVM pri ŠÚ SR vypracovaný systém permanentnej kontroly so spätnou väzbou, preto si anketári kontrolu svojej práce plne uvedomujú.

Štatistická presnosť výsledkov výskumu bola hodnotená pomocou intervalov spoľahlivosti. Pre výpočet očakávanej výberovej chyby (reliability) sa využívajú vzťahy platné pre prostý náhodný výber. Charakteristika reliability vzťahovaná na celý súbor pri rozsahu $n=1126$ je $\pm 2,92\%$. V tabuľke na nasledujúcej strane je uvedené podrobnejšie testovanie reprezentatívnosti celého súboru s jeho výsledkami. Pri uvažovanej 5 %-nej úrovni významnosti sa potvrdila reprezentatívnosť výberového súboru podľa kvótoých znakov pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkostná skupina obce a kraj.

1/Vekové zloženie obyvateľstva SR v roku 2005. Demografická a sociálna štatistika, ŠÚ SR 2006 a Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenskej republiky v roku 2001. ŠÚ SR Bratislava

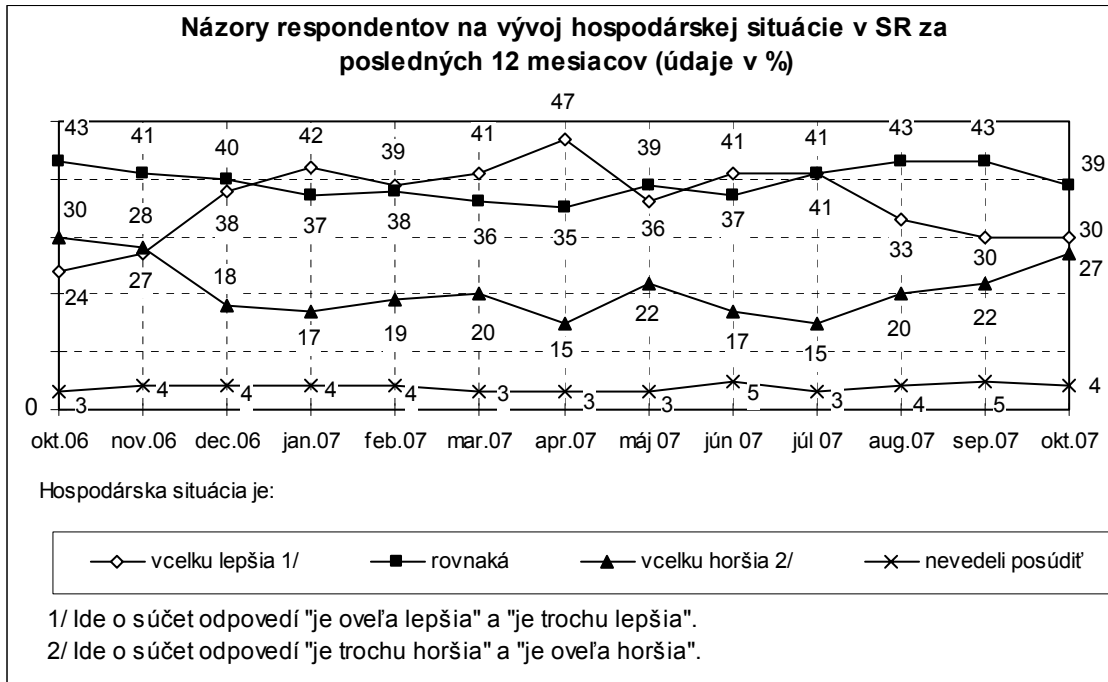
Reprezentatívnosť výberového súboru populácie SR vo veku 16 a viac rokov				
Znak	Základný súbor (v %)	Výberový súbor (v %)	Rozdiel	CHI2 Test HV 5 %
Pohlavie:				rozdiely nie sú štatisticky významné
muž	47,95	47,87	-0,08	
žena	52,05	52,13	+0,08	
Vek:				rozdiely nie sú štatisticky významné
16-17	3,64	3,64	0,00	
18-24	13,95	13,94	-0,01	
25-29	10,68	10,83	+0,15	
30-39	17,91	18,03	+0,12	
40-49	17,73	17,94	+0,21	
50-59	16,38	16,25	-0,13	
60-64	5,38	5,60	+0,22	
65 a viac	14,33	13,77	-0,56	
Vzdelanie:				rozdiely nie sú štatisticky významné
základné	22,50	22,29	-0,21	
stredné bez maturity	27,70	27,71	0,01	
stredné s maturitou	38,00	38,10	0,10	
vysokoškolské	11,80	11,90	0,10	
Národnosť:				rozdiely nie sú štatisticky významné
slovenská	86,23	85,97	-0,26	
maďarská	10,34	10,75	+0,41	
iná	3,43	3,29	-0,14	
Veľkostná skupina obce:				rozdiely nie sú štatisticky významné
do 1999	30,08	30,37	+0,29	
2000 -9999	20,90	19,72	-1,18	
10000 - 49999	24,18	24,42	+0,24	
50000 - 99999	12,08	12,26	+0,18	
100 000 a viac	12,76	13,23	+0,47	
Kraj:				rozdiely nie sú štatisticky významné
Bratislavský	11,69	12,17	+0,48	
Trnavský	10,45	11,19	+0,74	
Trenčiansky	11,35	12,17	+0,82	
Nitriansky	13,43	12,79	-0,64	
Žilinský	12,68	11,72	-0,96	
Banskobystrický	12,29	13,32	+1,03	
Prešovský	14,12	12,79	-1,33	
Košický	13,99	13,85	-0,14	

I. Hospodárska situácia na Slovensku

I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov podľa verejnej mienky

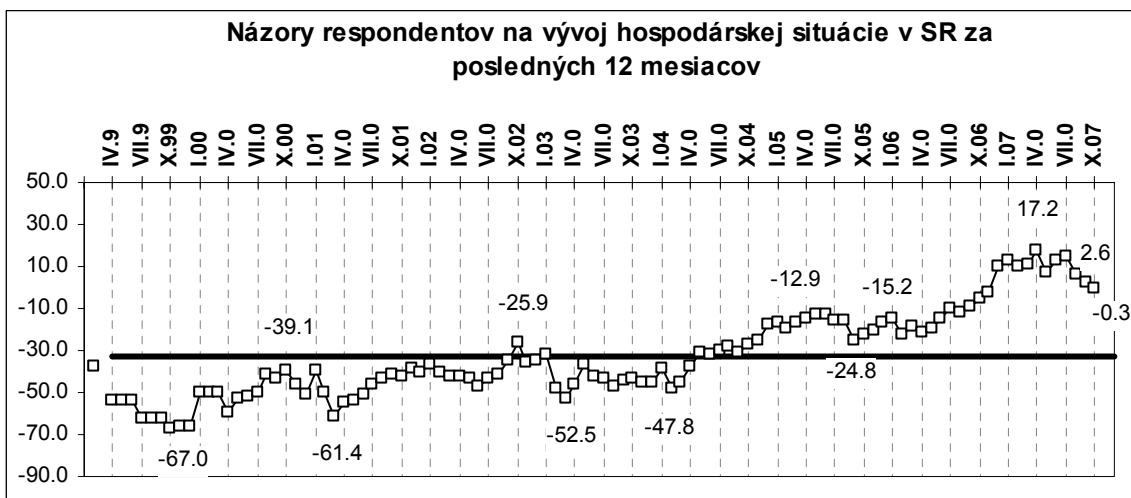
V októbri 2007 došlo pri indexovej podobe výsledku pri ôsmich indikátoroch z pätnástich k zhoršeniu. Zvýšenie napätia bolo charakteristické aj pre indikátory týkajúce sa ekonomiky Slovenska. Pri hodnotení doterajšieho vývoja ekonomiky pribudlo 5 percentuálnych bodov kritickým vyjadreniam, takže ich bolo 27 %. Podiel priaznivých hodnotení ostal rovnaký ako minulý mesiac (30 %). Rovnaké pomery konštatovalo 39 % opýtaných (o 4 percentuálne body menej ako v septembri 2007).

Graf č. 1

Aktuálnym údajom prepočítaným podľa metodiky Európskej komisie je koeficient -0,3. Hodnotenia respondentov boli oproti predchádzajúcemu mesiacu o 2,9 bodu nepriaznivejšie, index nadobudol záporne znamienko po 10 mesiacoch. Medziročne je mienka obyvateľov o 4,6 bodu priaznivejšia ako v októbri 2006.

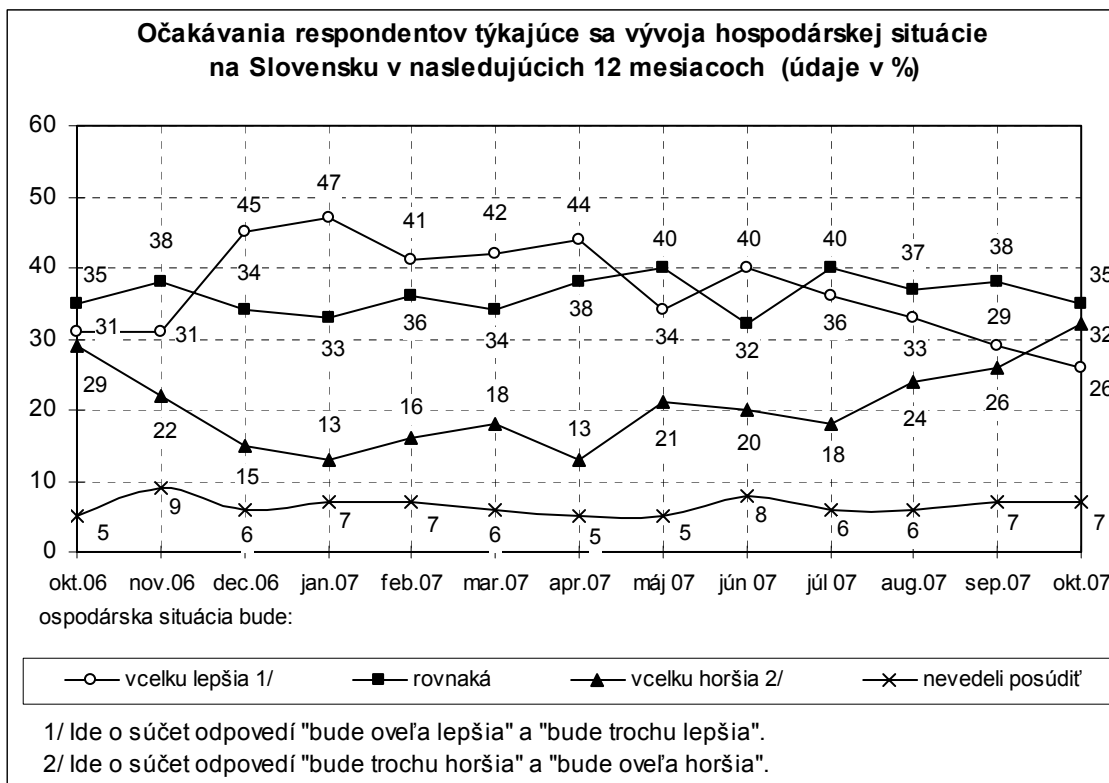
Graf č. 2

I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku podľa verejnej mienky

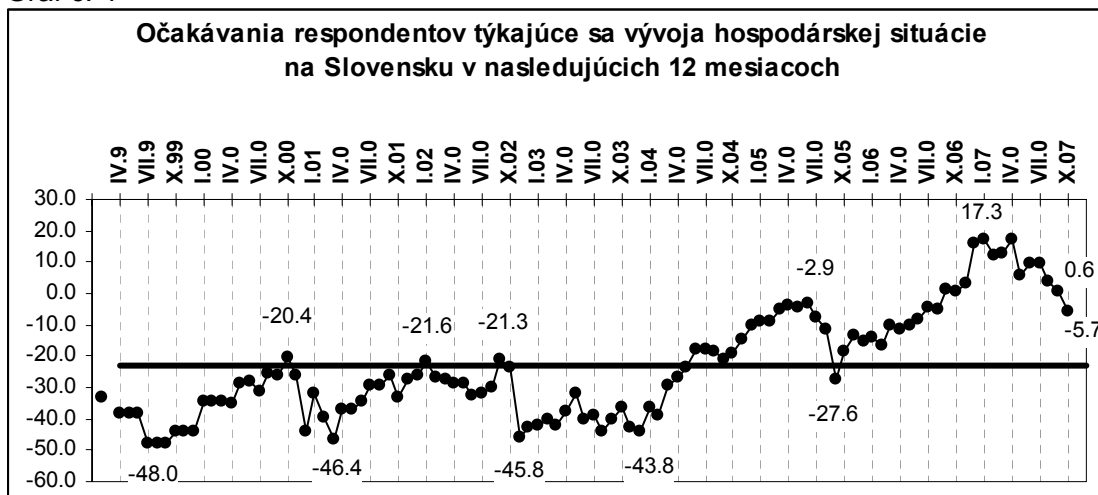
Predpokladaná hospodárska situácia v SR patrila medzi tri indikátory, pri ktorých medzimesačné zhoršenie v indexovej podobe presiahlo päť bodov. O tri percentuálne body sa redukovala početnosť variantu o zlepšení, nárast v zastúpení záporných odpovedí predstavoval 6 percentuálnych bodov. Po trinástich mesiacoch prevahy optimizmu v októbri 2007 opäť začali prevažovať pesimistické očakávania (optimistických bolo 26 %, pesimistických 32 %.) Medzimesačným poklesom troch percentuálnych bodov sa vyznačovala stredná možnosť konštatujúca stabilizované pomery, ku ktorej sa prihlásil najvyšší počet respondentov (35 %).

Graf č. 3

Najnovšia prepočítaná hodnota pre očakávania ekonomického vývoja Slovenska je -5,7. Ide o výsledok, ktorý po 13 mesiacoch nadobudol záporne znamienko a aj keď je o 6,3 bodu nepriaznivejší ako minulý mesiac, ostáva stále nadpriemerný. Medziročné porovnanie naznačuje, že súčasné predikcie sú pesimistickejšie (o 6,2 bodu) ako v októbri 2006.

Graf č. 4

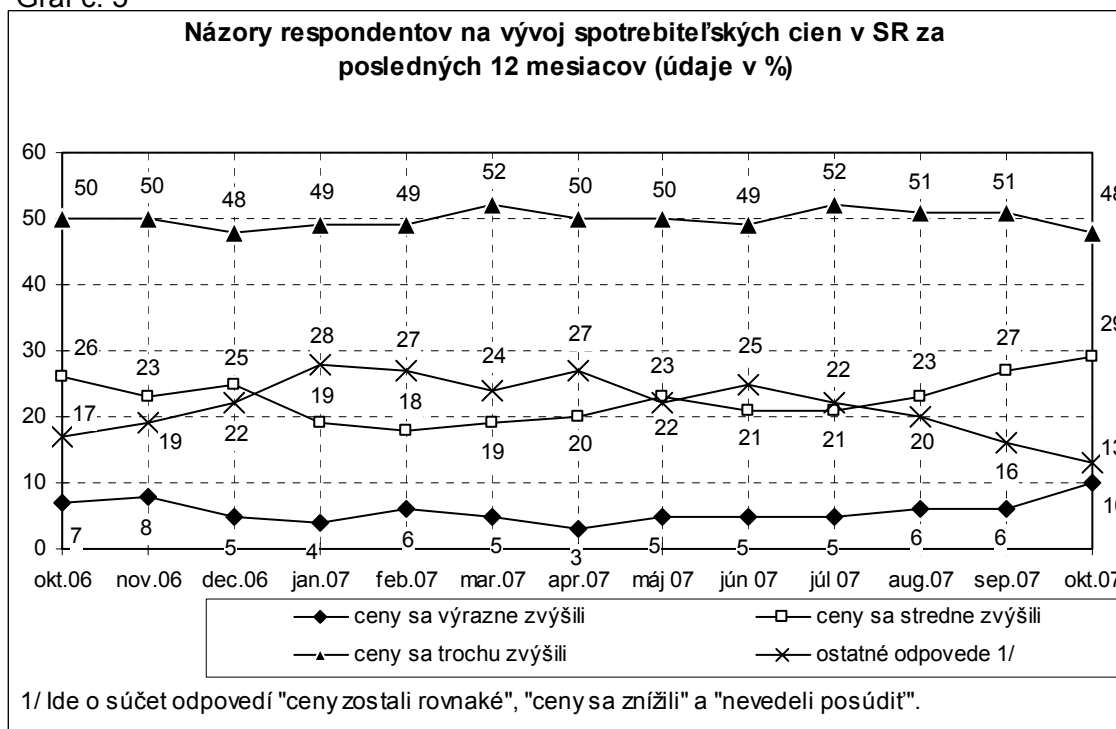

II. Spotrebiteľské ceny

II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov

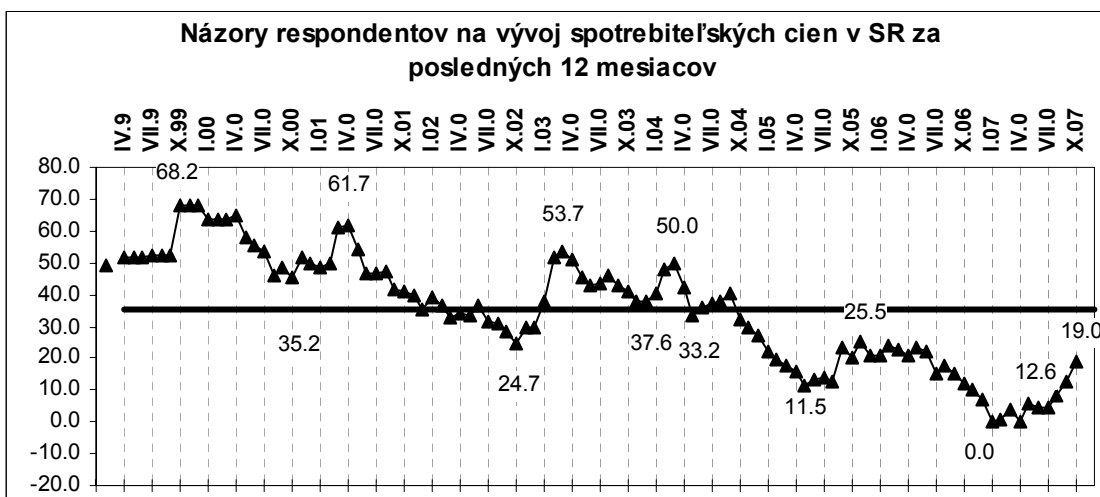
Aj oba indikátory o inflácii sa medzimesačne zhoršili, pričom pri hodnotení doterajšieho vývoja došlo v indexovej podobe k najvýraznejšej zmene. Rozšírila sa skupina respondentov tvrdiacich, že ceny sa výrazne zvýšili (o 4 percentuálne body na 10 %) a ceny sa stredne zvýšili (o 2 percentuálne body na 29 %). Naopak, preriedila sa skupina deklarujúca, že ceny sa trochu zvýšili (o 3 percentuálne body na aktuálnych 48 %) a ceny zostali rovnaké (o 4 percentuálne body na 9 %).

Graf č. 5

Subjektívne vyjadrenia o doterajšom cenovom vývoji v októbri 2007 dosiahli hodnotu 19,0 odlišujúcu sa od zistenia za minulý mesiac o 6,4 bodu, i napriek zhoršeniu stále priaznivejšiu ako dlhodobý priemer. Rozdiel od koeficienta z rovnakého obdobia minulého roka predstavuje 7,2 bodu, teraz sú odpovede respondentov pesimistickejšie ako pred rokom.

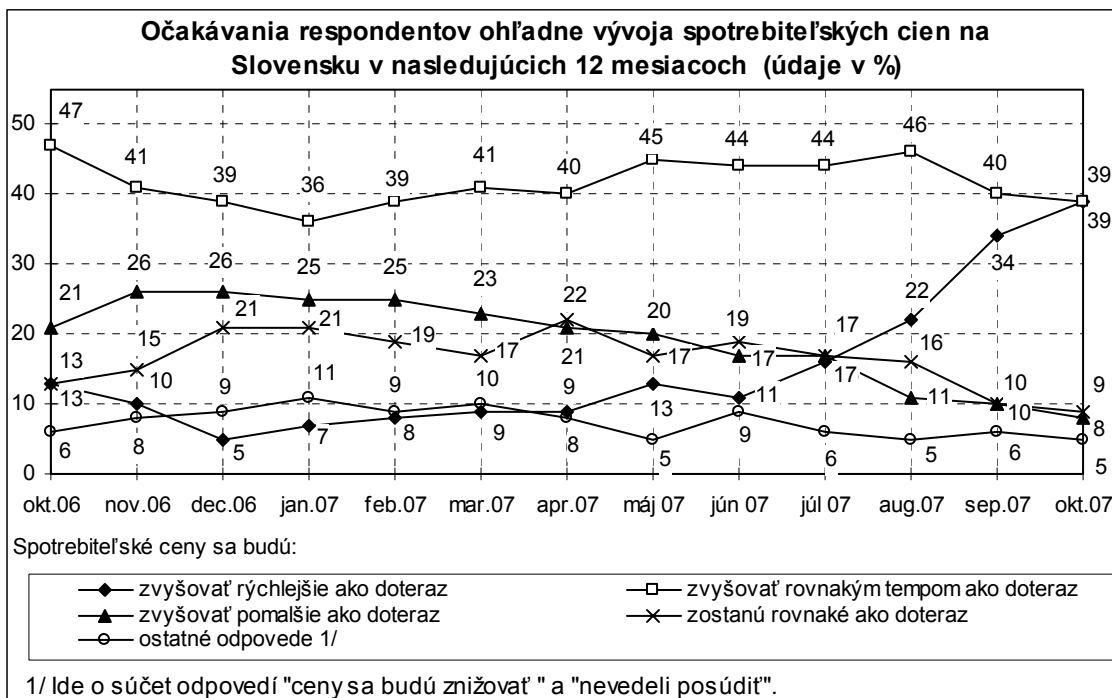
Graf č. 6

II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období

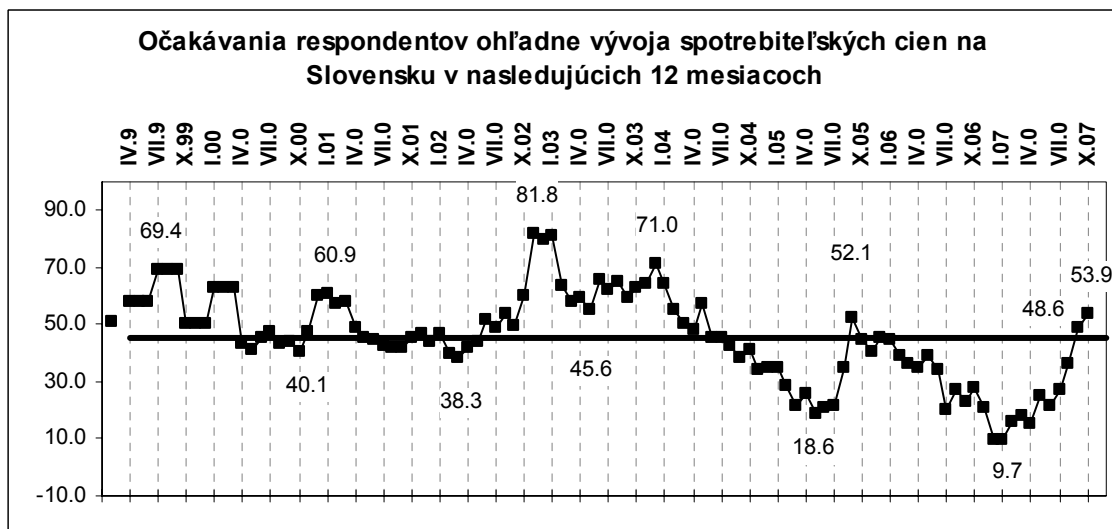
K nepriaznivému medzimesačnému posunu došlo aj pri očakávanom vývoji inflácie, kde najradikálnejší typ odpovede (ceny sa budú zvyšovať rýchlejšie ako doteraz) posilnil o 5 percentuálnych bodov na 39 %, čo je najvyššia hodnota od mája 2004. Rovnaký podiel opýtaných (39 %, čo je v porovnaní so septembrom 2007 o 1 percentuálny bod menej) bol presvedčený, že ceny sa budú zvyšovať rovnakým tempom ako doteraz. Časť odpovedajúcich (2 percentuálne body) oslabilu skupinu s názorom, že ceny sa budú zvyšovať pomalšie ako doteraz (na 8 %) a znížila sa i frekvencia respondentov (o 1 percentuálny bod), ktorí tvrdili, že ceny zostanú rovnaké ako doteraz (na 9 %).

Graf č. 7

Odpovediam pokúšajúcim sa odhadnúť budúci vývoj spotrebiteľských cien možno priradiť koeficientovú hodnotu +53,9, ktorá naznačuje zvýšenie inflačných očakávaní voči predchádzajúcemu mesiacu o 5,3 bodu. Tento indikátor (podobne ako aj tri mesiace dozadu) vykázal pri medziročnom porovnaní výrazné zhoršenie (o 26,1 bodu) a jeho aktuálna hodnota vyjadruje viac napätia, než je dlhodobý priemer. V októbri 2007 išlo o jediný indikátor so záporným výsledkom porovnania s touto dlhodobou charakteristikou.

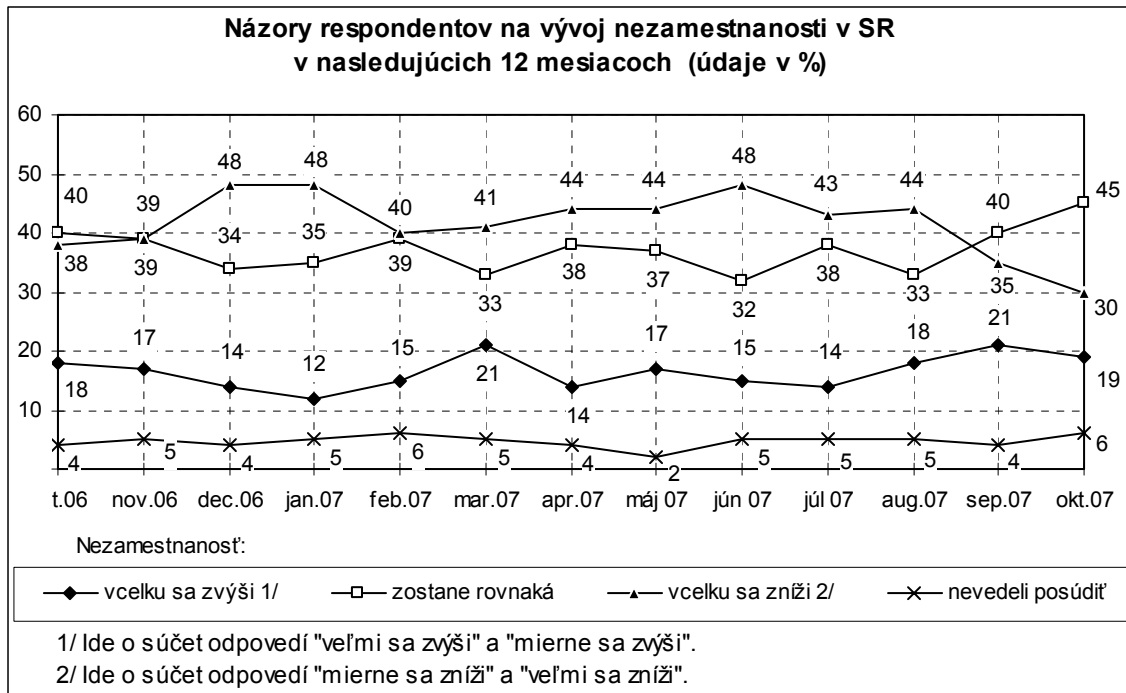
Graf č. 8

III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti

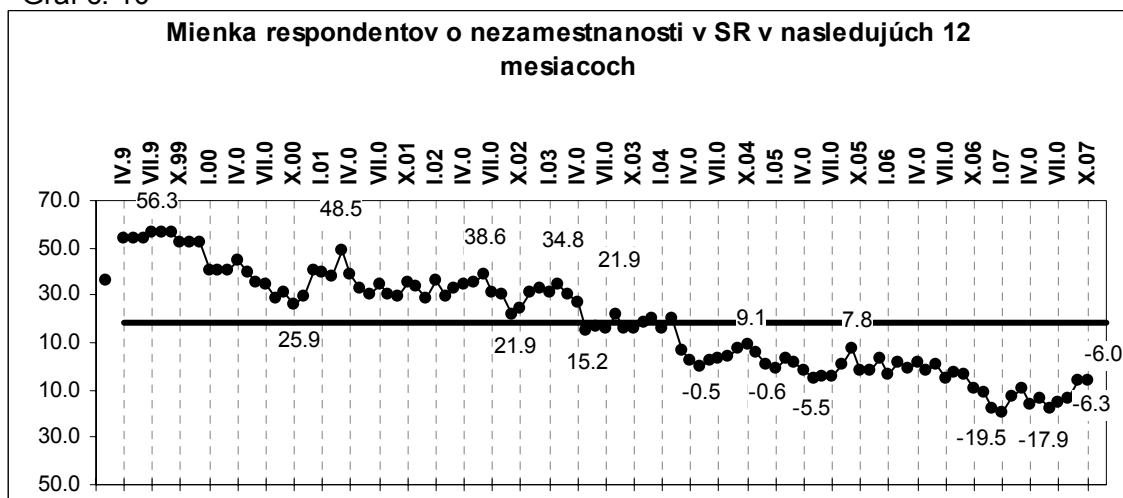
Pri očakávanej nezamestnanosti sa indexová podoba výsledku v porovnaní s minulým mesiacom veľmi nezmenila. K optimistickému variantu vývoja sa priklonilo o 5 percentuálnych bodov menej občanov (30 %) ako pred mesiacom. Pesimizmus zdieľalo 19 % opýtaných, čo bolo o 2 percentuálne body menej ako v septembri 2007. Prevalu si však aj naďalej zachováva výrok o zachovaní existujúceho stavu (nezamestnanosť zostane rovnaká), ktorý si ako svoju odpoveď zvolilo viac opýtaných (45 %) ako pred mesiacom.

Graf č. 9

Tohtoročné októbrové predpovede respondentov v oblasti vývoja nezamestnanosti boli oproti minulému mesiacu pesimistickejšie o 0,3 bodu, keď dosiahli hodnotu -6,0, priaznivejšiu ako dlhodobý priemer. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka boli októbrové laické prognózy ďalšieho vývoja na trhu práce nepriaznivejšie o 3,8 bodu.

Graf č. 10

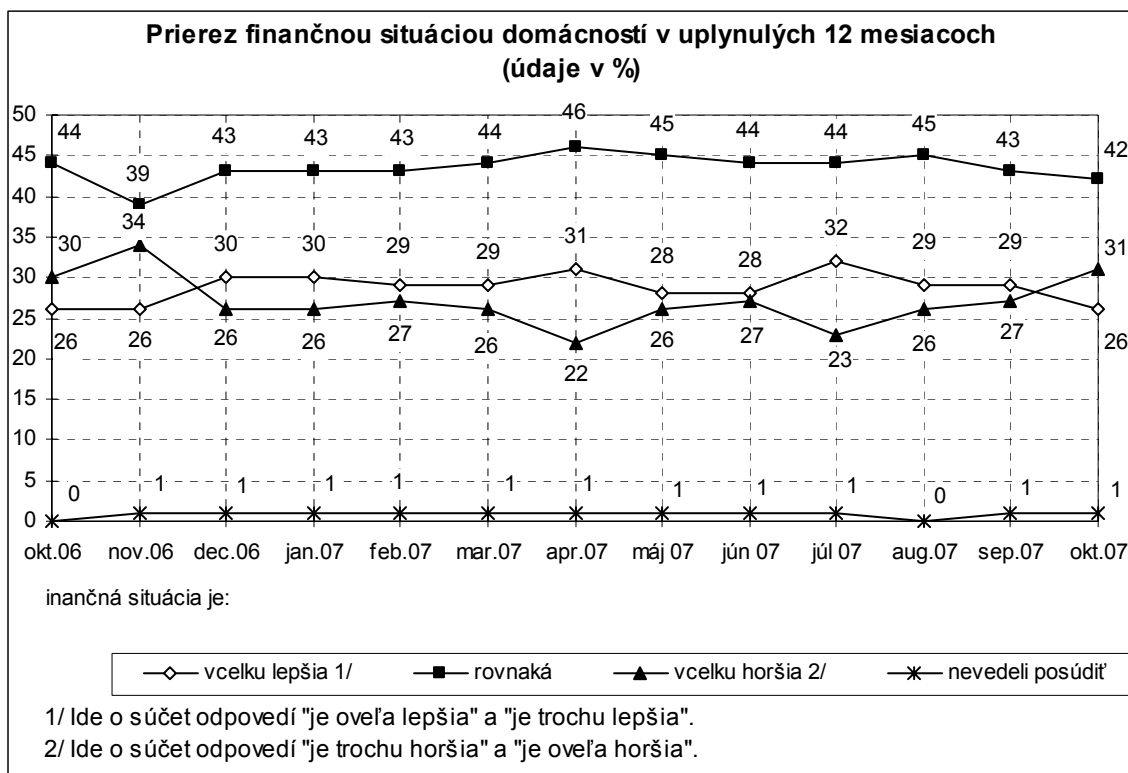

IV. Finančná situácia v domácnostiach

IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch

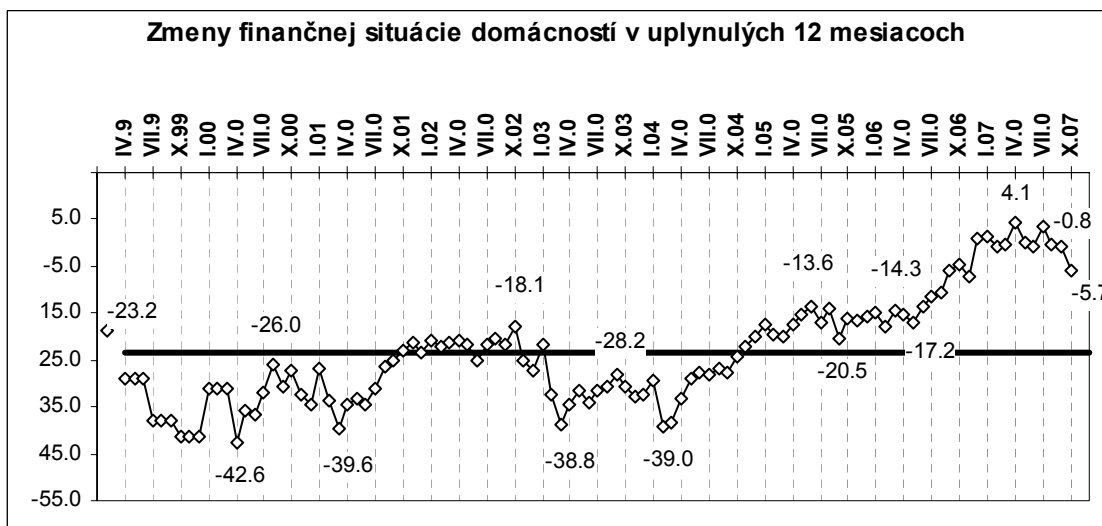
Pesimistickejšie ako pred mesiacom vyzneli aj hodnotenia doterajšieho vývoja finančnej situácie v domácnosti. Frekvencia zhovievavých vyjadrení sa od minulého mesiaca znížila o 3 percentuálne body na aktuálnych 26 %. Kritické vyjadrenia posilnili o 4 percentuálne body (na 31 %) a po 10 mesiacoch dosiahli opäť prevahu nad odpoveďami na svojom protipóle. Stabilizovaný stav konštatovalo 42 % respondentov.

Graf č. 11

Hodnota prepočítaného indikátora o doterajšom vývoji finančnej situácie v domácnosti (-5,7) po negatívnom medzimesačnom posune o 4,9 bodu naďalej ostáva v zóne údajov so záporným znamienkom. Voči rovnakému obdobiu minulého roka bol výsledok o 1,1 bodu nepriaznivejší.

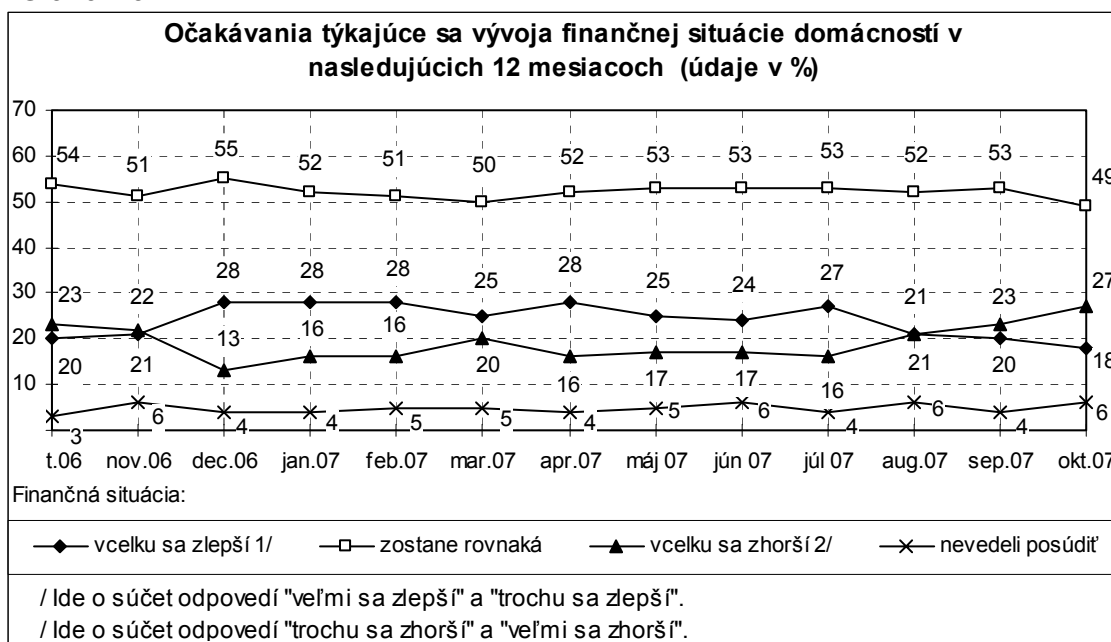
Graf č. 12

IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch

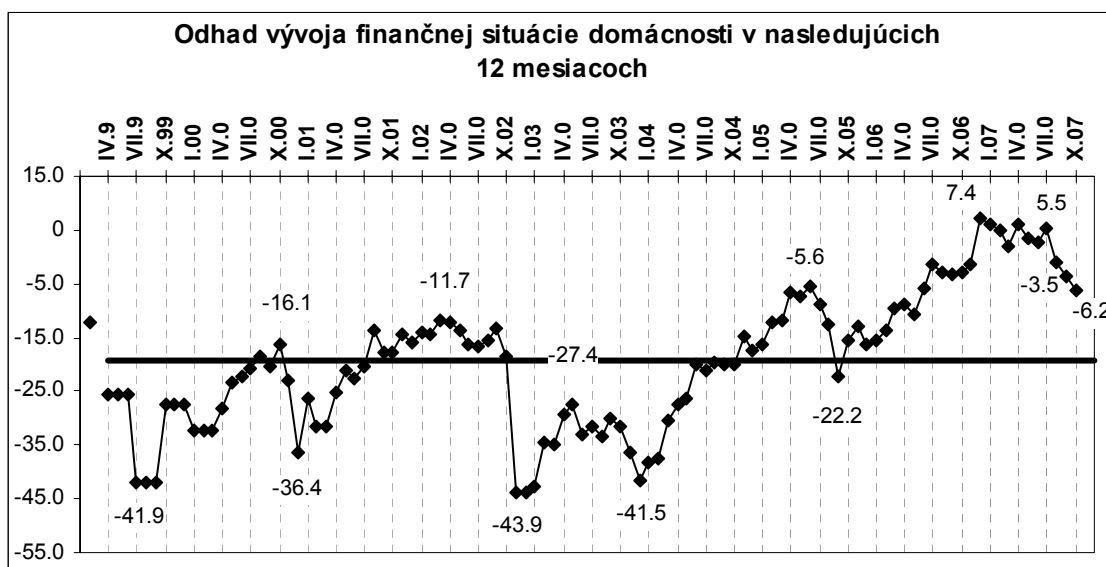
Podobne ako pri doterajšej finančnej situácii, aj pri odhadovanom vývoji domáceho hospodárenia sa od minulého mesiaca obavy obyvateľov zvýšili. Podiel pesimistov vzrástol o 4 percentuálne body na aktuálnych 27 % a zastúpenie optimistov bolo o 2 percentuálne body nižšie (18 %) ako v septembri tohto roka. Zachovanie existujúceho stavu predikovala takmer polovica výberového súboru (49 %).

Graf č. 13

Aktuálna prepočítaná hodnota pre očakávania finančnej situácie v domácnosti je -6,2. Ide o výsledok, ktorý sa už tretí mesiac nachádza v zóne údajov so záporným znamienkom. Aktuálny údaj vyjadroval pesimistickejší stav ako pred mesiacom (o 2,7 bodu) i pred rokom (o 3,5 bodu).

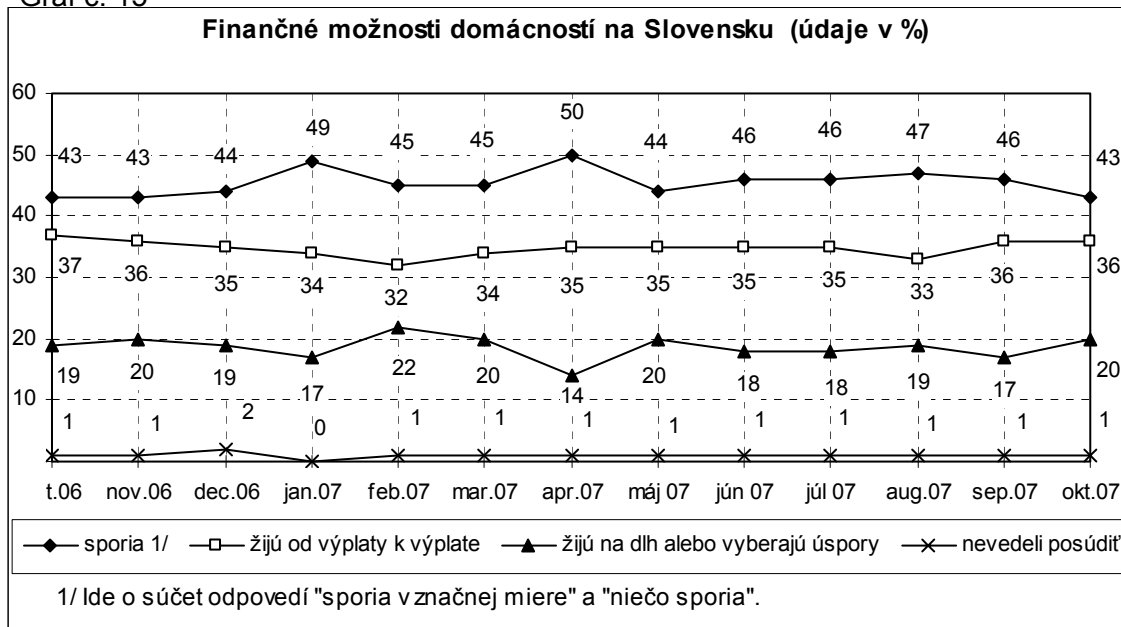
Graf č. 14

IV. 3 Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach

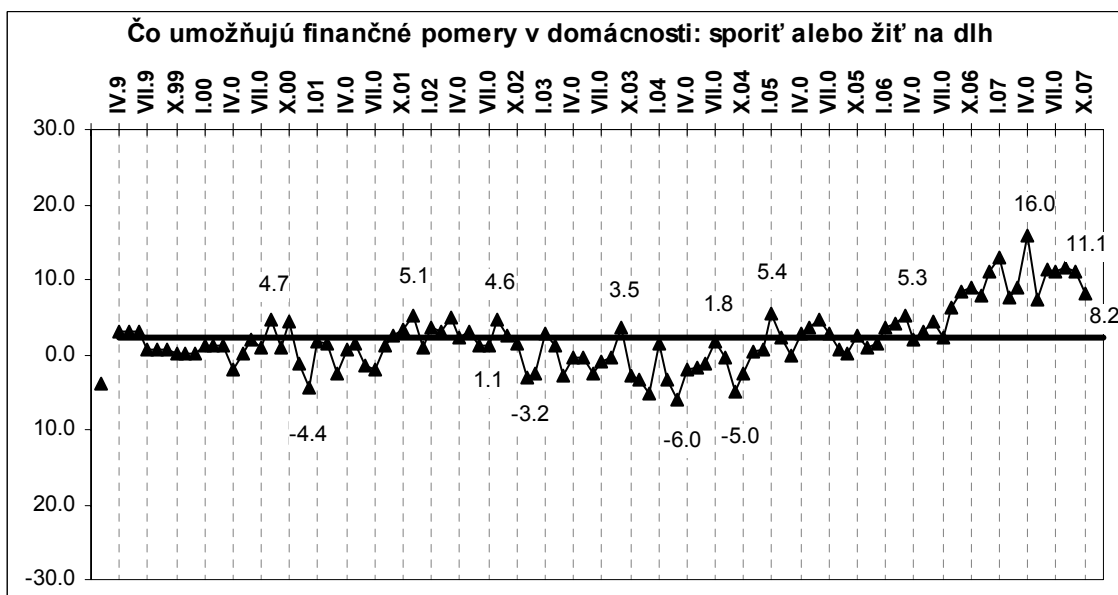
Horšia nálada obyvateľov sa prejavila aj pri bilancii príjmov a výdavkov domácností, kde sa od minulého mesiaca zvýšil podiel rodín s debetným hospodárením (o 3 percentuálne body na aktuálnych 20 %). Podiel sporiacich domácností o 3 percentuálne body medzimesačne klesol (na 43 %). Vyrovnané hospodáril rovnako ako minulý mesiac 36 % spoločne hospodáriacich jednotiek.

Graf č. 15

Prevážaná podoba najnovšieho zistenia o vzťahu príjmov a výdavkov v domácnosti dosiahla hodnotu +8,2, čo je stav o 2,9 bodu nepriaznivejší ako pred mesiacom, stále však ešte prevyšujúci dlhodobý priemer. Medziročné porovnanie malo záporne znamienko a veľkosť 0,7 bodu.

Graf č. 16

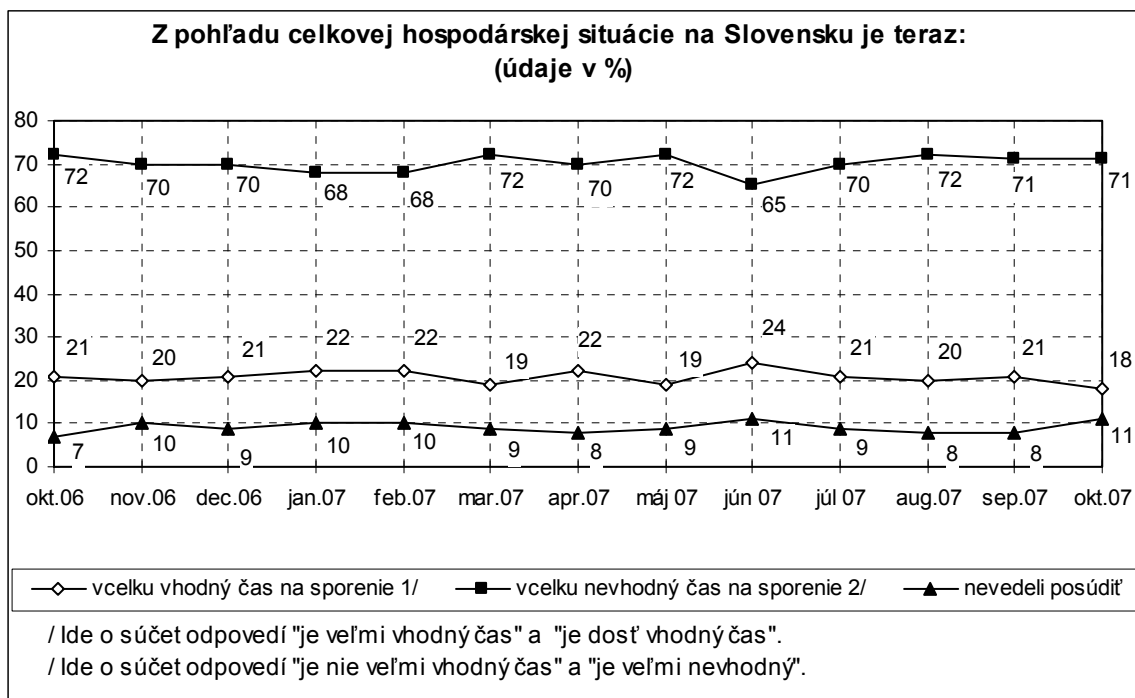

V. Sporenie občanov

V. 1. Sporenie na Slovensku v pohľade verejnosti

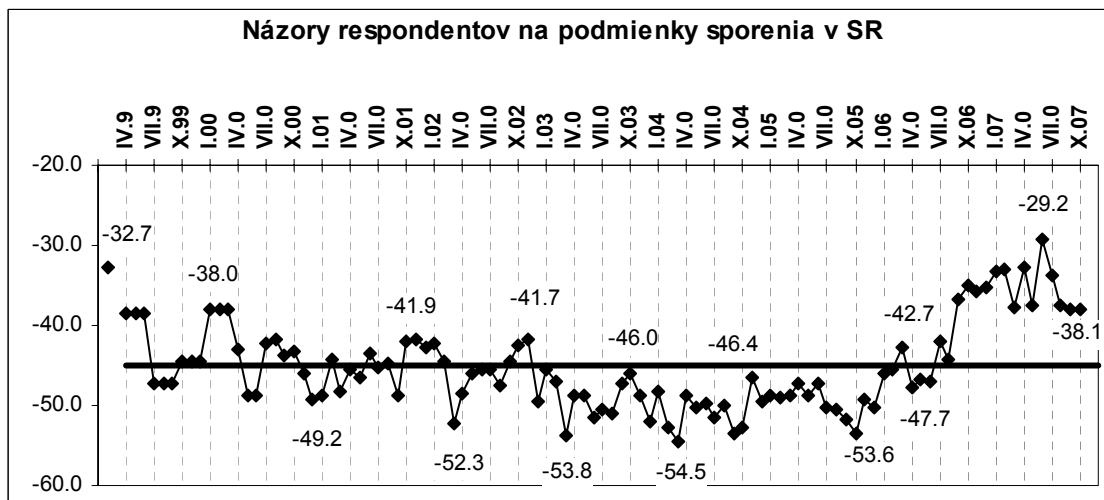
Pri koeficientovom vyjadrení sa medzimesačným rozdielom menším ako 1,0 bod vyznačovali tri indikátory. Jedným z nich je ukazovateľ monitorujúci atmosféru pre sporenie. Početnosť kladných odpovedí sa znížila o 3 percentuálne body na aktuálnych 18 % a negatívne stanovisko prezentovalo rovnako ako pred mesiacom 71 % oslovených.

Graf č. 17

Koeficientovou podobou aktuálneho výsledku je -38,1. Očakávania obyvateľov na tejto úrovni sú stále nadpriemerné a identické ako v septembri 2007. Mienka občanov pri poslednom prieskume bola o 3 body pesimistickejšia ako pred rokom.

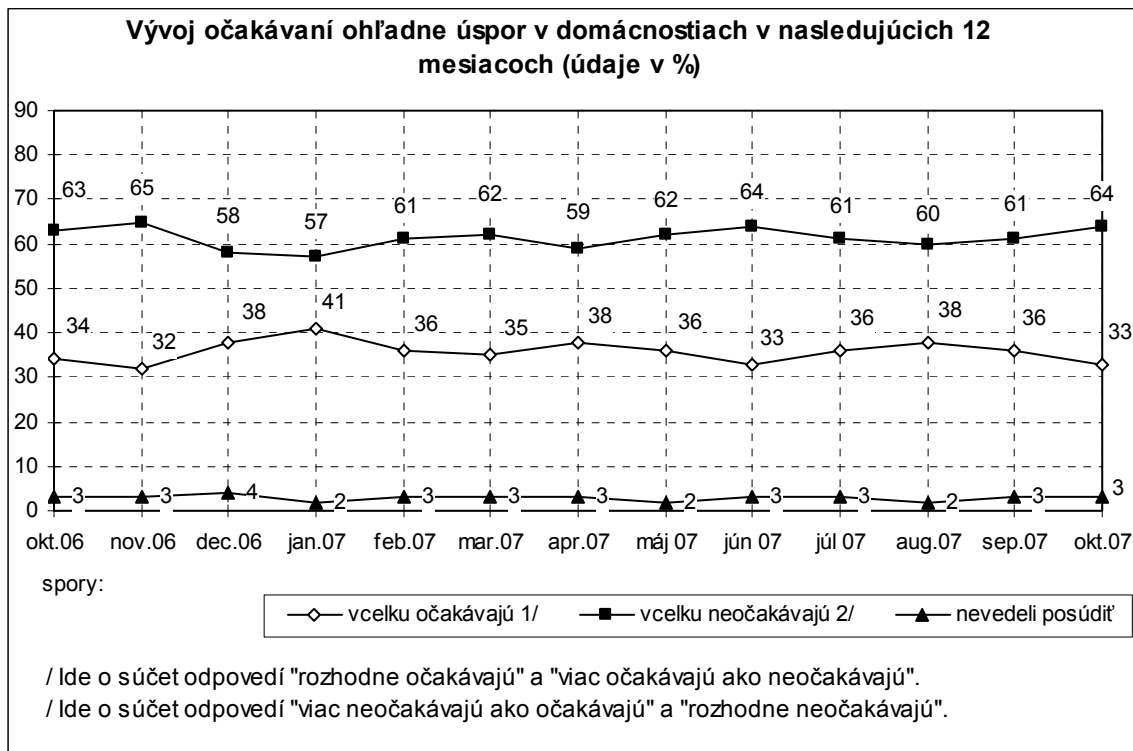
Graf č. 18

V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach

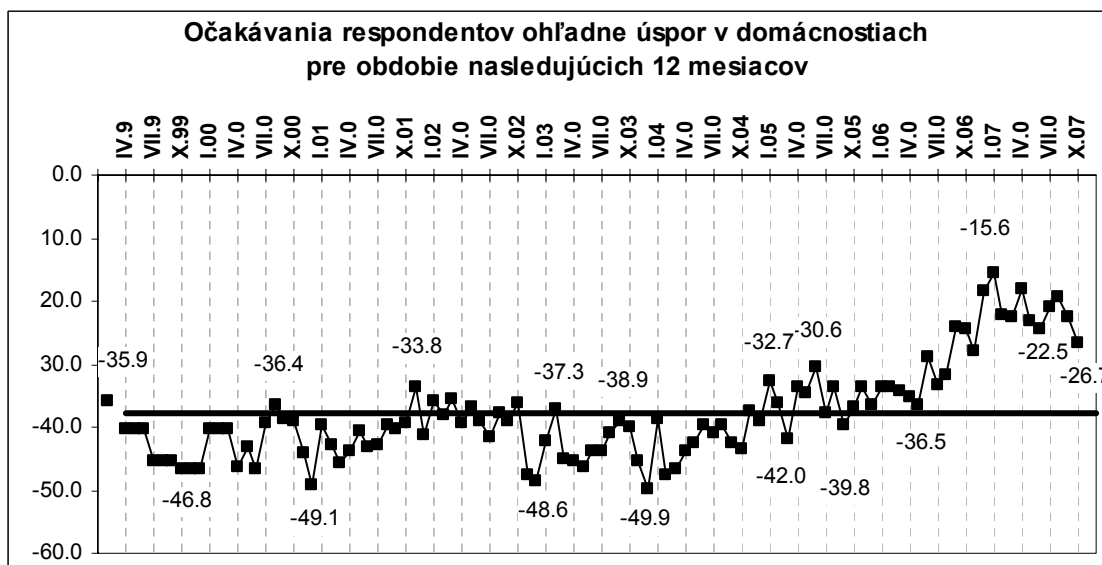
Posledná zložka indikátora spotrebiteľskej dôvery má za sebou taktiež nepriaznivý posun oproti predchádzajúcemu obdobiu. O 3 percentuálne body sa zvýšila frekvencia respondentov, ktorí nepredpokladajú, že v nasledujúcom roku sa im podarí usporiť finančné prostriedky. Takýto názor zdieľalo v októbri 64 % opýtaných. Optimisticky bola naladená tretina odpovedajúcich (33 %), čo je oproti minulému mesiacu pokles o 3 percentuálne body.

Graf č. 19

Transformovaný výsledok $-26,7$ vyjadruje o 4,2 bodu viac pesimizmu ako pred mesiacom. Napriek tomu aktuálna hodnota ostáva i naďalej nadpriemerná. Medziročná komparácia dopadla záporne, nedôvery je aj v tomto prípade viac. Za rok došlo k negatívnemu posunu o 2,3 bodu.

Graf č. 20

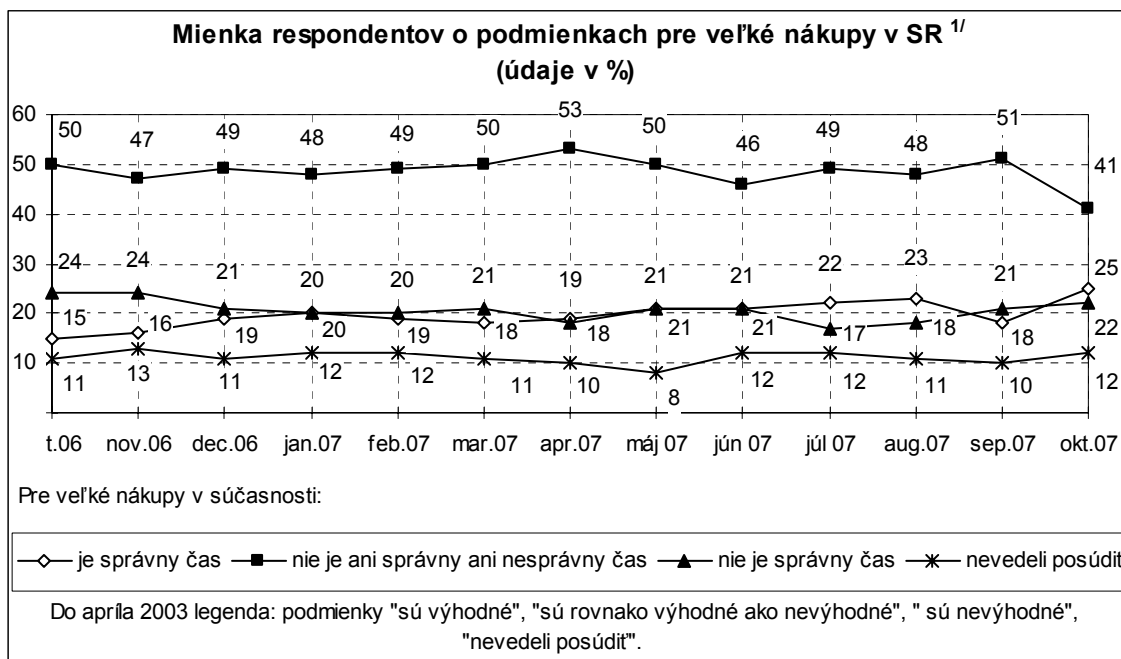

VI. Spotrebiteľské úmysly domácností

VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku

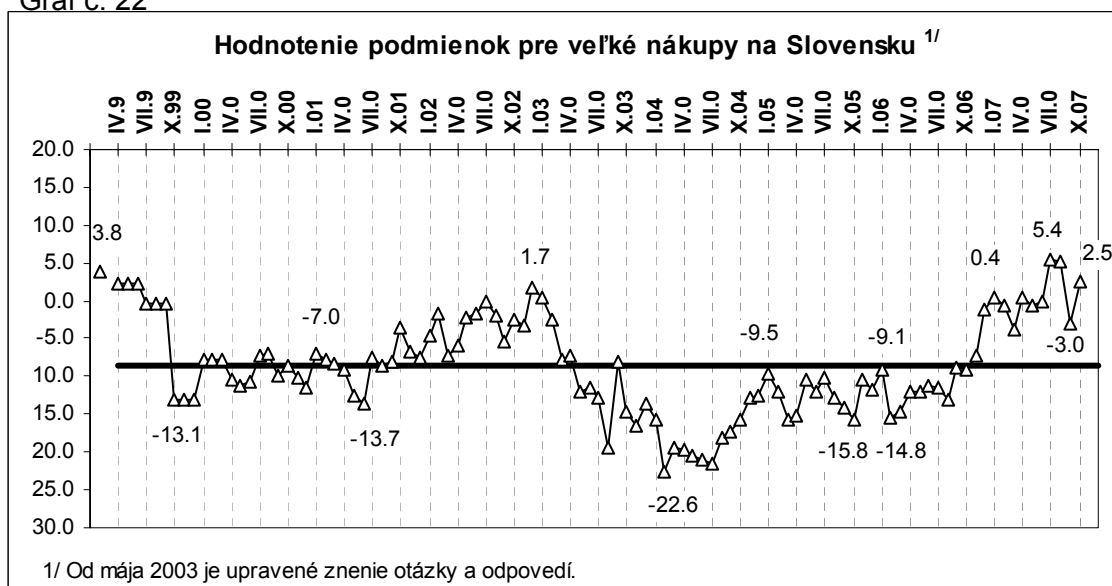
Podmienky pre veľké nákupy na Slovensku boli indikátorom, pri ktorom bolo pri indexovej podobe výsledku oproti minulému mesiacu zaznamenané najvýraznejšie zlepšenie. Skupina respondentov, ktorí sa vyjadrovali pozitívne (je správny čas) sa rozrástla o 7 percentuálnych bodov na svoje nové historické maximum 25 %. O jeden percentuálny bod sa zvýšila i frekvencia tých, ktorí sa prikláňajú k opačnému tvrdeniu (nie je správny čas, na 22 %). Neutrálne výroky (nie je ani správny ani nesprávny čas) od minulého mesiaca znížili svoju frekvenciu o 10 percentuálnych bodov na aktuálnych 41 %.

Graf č. 21

Výsledok porovnania kladných a záporných tvrdení o podmienkach na veľké nákupy je +2,5. Tento výsledok sa po medzimesačnom posune o 5,5 bodu opäť vrátil do zóny údajov s kladným znamienkom. Posun o 11,6 bodu patrí do kategórie najvýznamnejších zlepšení zistených v októbri 2007 oproti rovnakému obdobiu minulého roka.

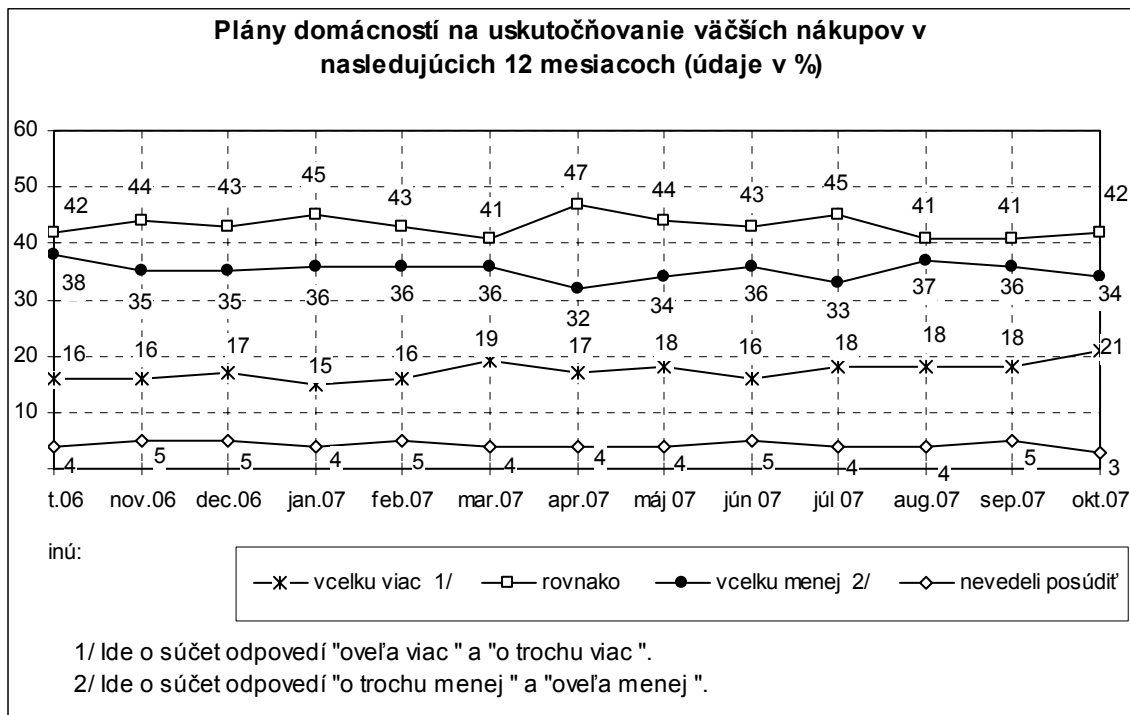
Graf č. 22

VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období

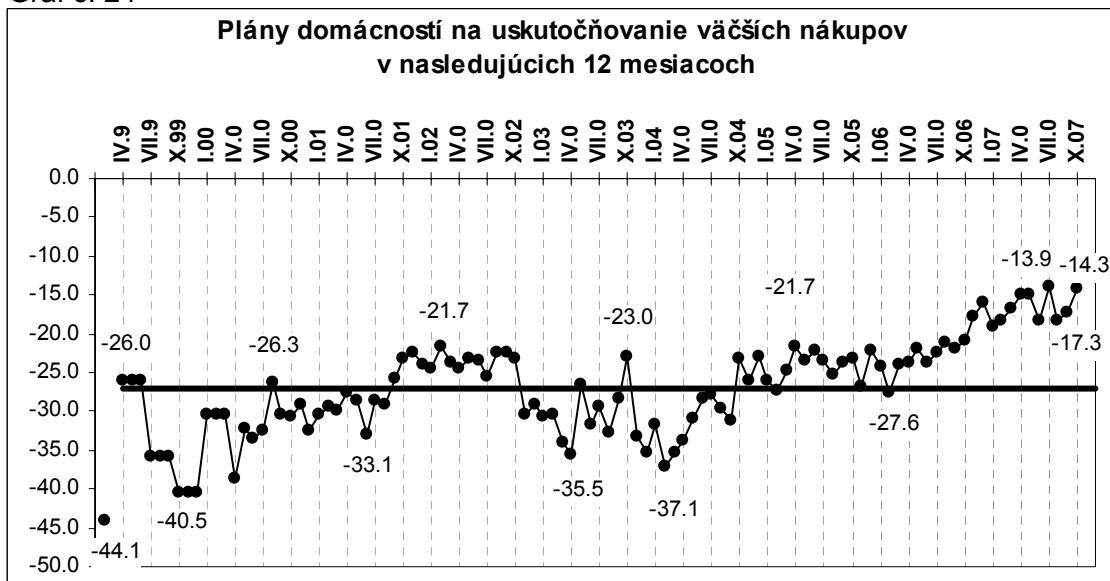
Plány domácnosti na veľké nákupy boli indikátorom, pri ktorom bolo pri indexovej podobe výsledku oproti minulému mesiacu taktiež zaznamenané zlepšenie. Podiel respondentov odhodlaných nakupovať za vyššie čiastky ako doteraz stúpol od minulého mesiaca o 3 percentuálne body na 21 %, čo je doposiaľ najvyššia hladina záujmu. Reštrikčné opatrenia plánuje o 2 percentuálne body menej rodín (34 %) než pred mesiacom. Najväčšia časť respondentov 42 % (o 1 percentuálny bod viac ako v septembri 2007) chce nakupovať predmety dlhodobej spotreby za rovnaké čiastky ako minulý rok.

Graf č. 23

Indexovým zobrazením výsledkov o výdavkoch na veľké nákupy v domácnosti je -14,3. Ide o výsledok, ktorý vyjadruje o 3 body vyšší nákupný potenciál ako v septembri 2007 a o 6,6 väčší ako v rovnakom období minulého roka.

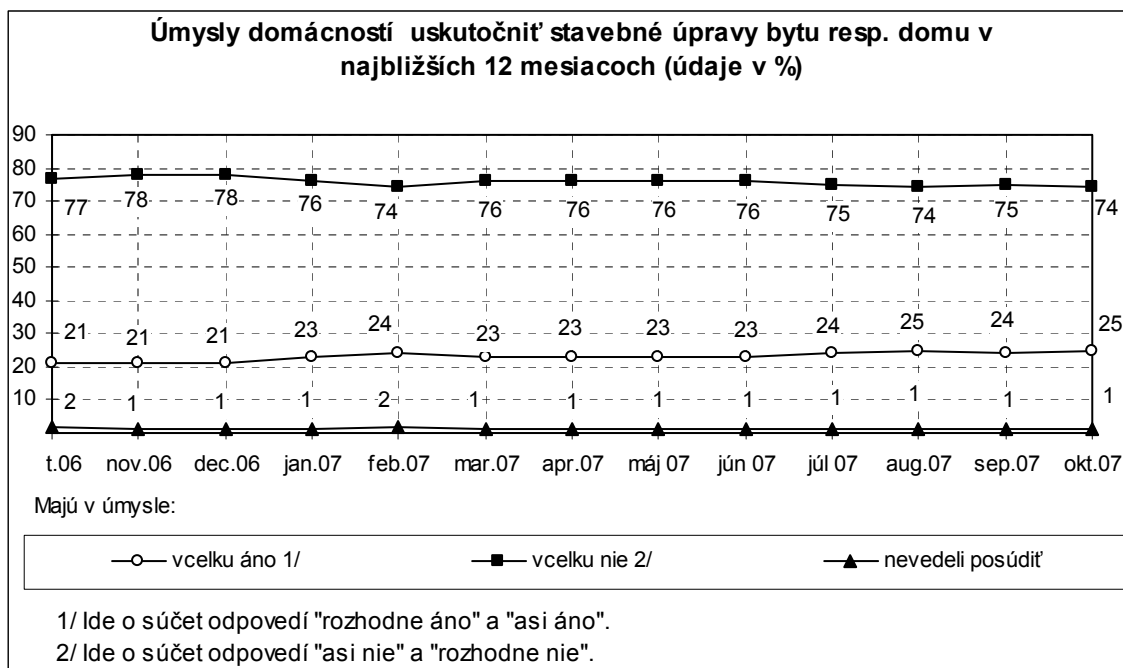
Graf č. 24

VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu, resp. domu

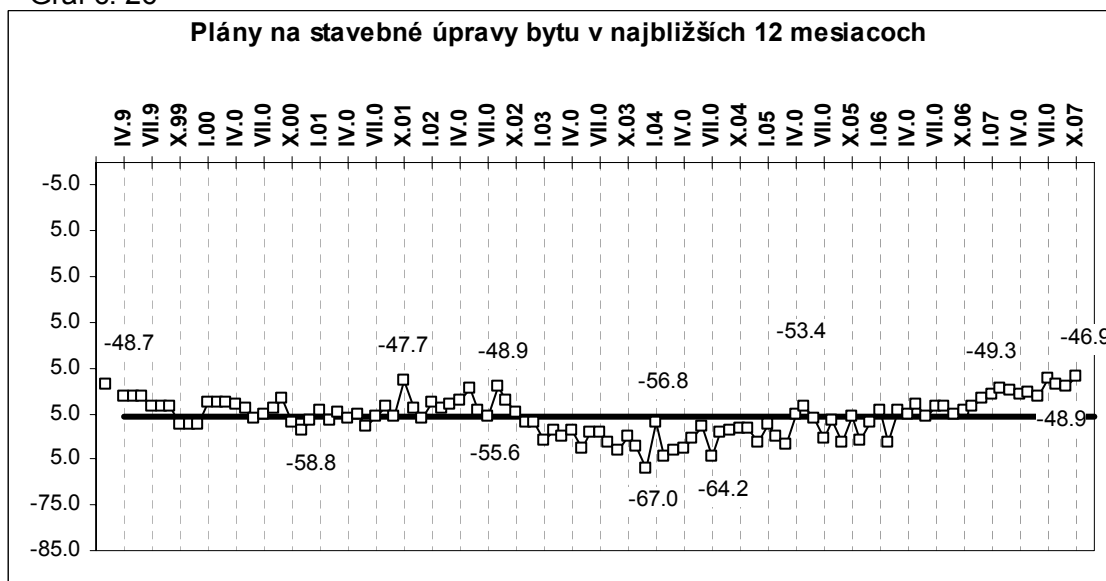
Pri plánoch na rekonštrukciu bývania sa pozitívne vyjadrilo 25 % opýtaných, čo predstavovalo hraničnú hodnotu najvyššieho záujmu, dosiahnutej už v auguste 2007. Prírastok od minulého mesiaca predstavoval 1 percentuálny bod. Z potenciálnych zákazníkov pri plánoch na prestavbu bývania v nasledujúcich 12 mesiacoch 6 % uviedlo vyjadrenie rozhodne áno a 19 % asi áno. Záporná odpoveď (nemajú v pláne stavebné úpravy bývania) mala 74 % -né zastúpenie.

Graf č. 25

Transformovaným výsledkom, ktorý charakterizoval záujem investovať do stavebných úprav bytu, je -46,9, čo je nový historický vrchol. Rozdiel oproti predchádzajúcemu mesiacu predstavuje 2 body. V októbri pred rokom boli zistené výsledky naznačujúce nižší investičný potenciál v tejto oblasti (rozdiel predstavuje 7,5 bodu), takže tu sa situácia medziročne zlepšila.

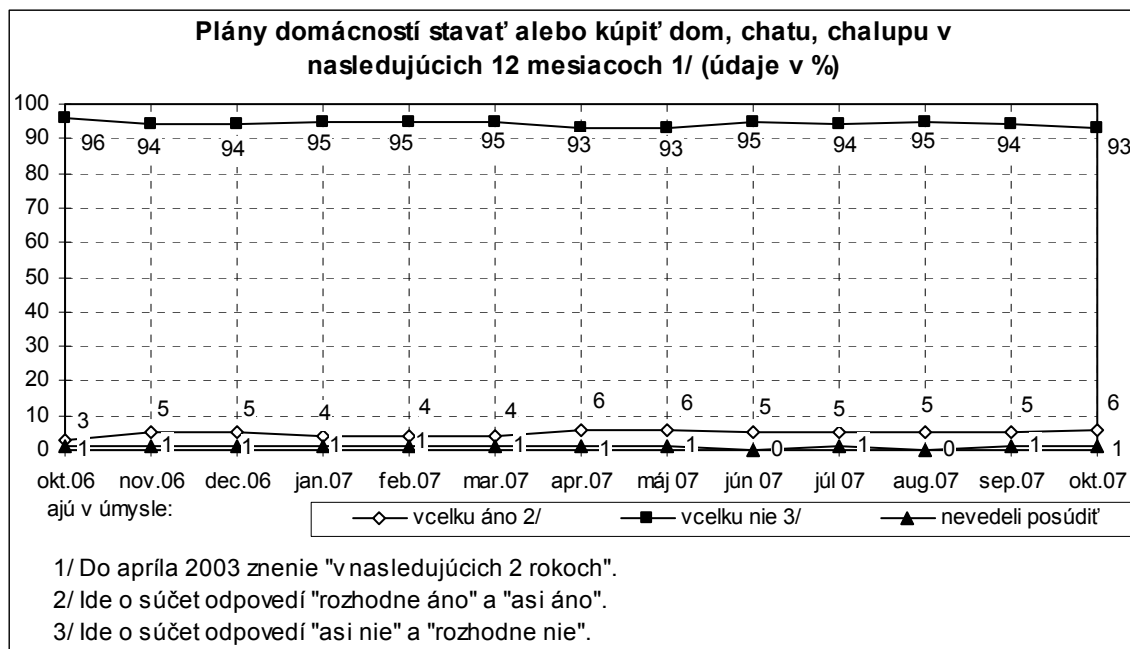
Graf č. 26

VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, chaty, chalupy

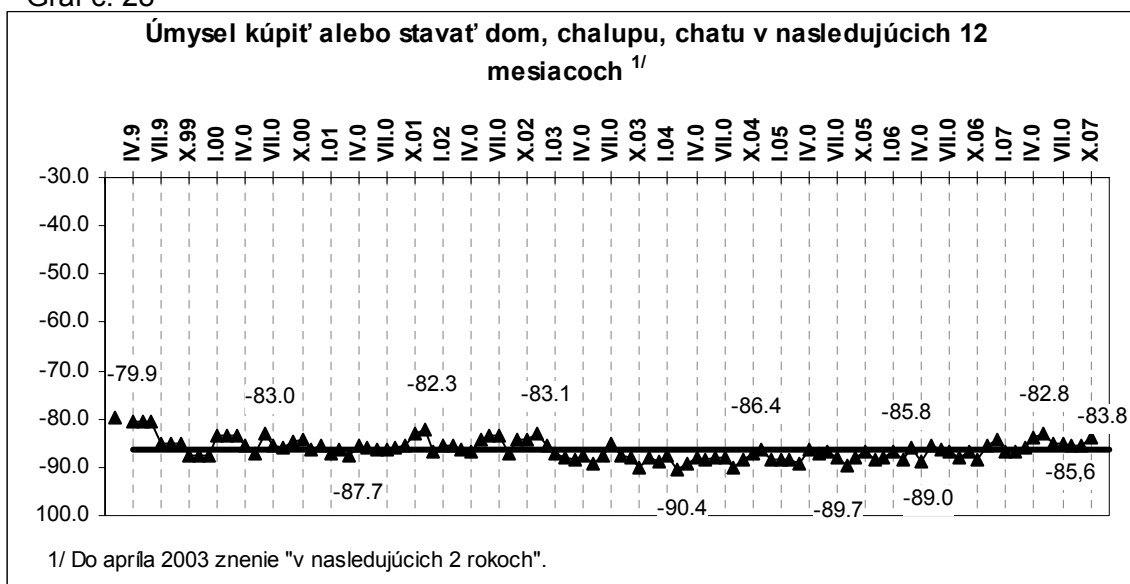
Pri otázke o záujme stavať alebo kúpiť dom, chatu, chalupu bolo v októbri 2007 získaných 6 % kladných odpovedí, čo bol o 1 percentuálny bod vyšší podiel ako pred mesiacom (2 % uviedlo variant rozhodne áno, 4 % asi áno). Záporné vyjadrenie poskytlo 93 % odpovedajúcich.

Graf č. 27

Prepočítaným údajom v prípade veľkých investícií do domu, chaty, chalupy je -83,8. Spomenuté zistenie naznačuje vyšší nákupný potenciál (rozdiel 1,8 bodu) ako pred mesiacom. Investičný záujem pred rokom bol o 4,5 bodu nižší, tento posun teda možno tiež klasifikovať ako priaznivý.

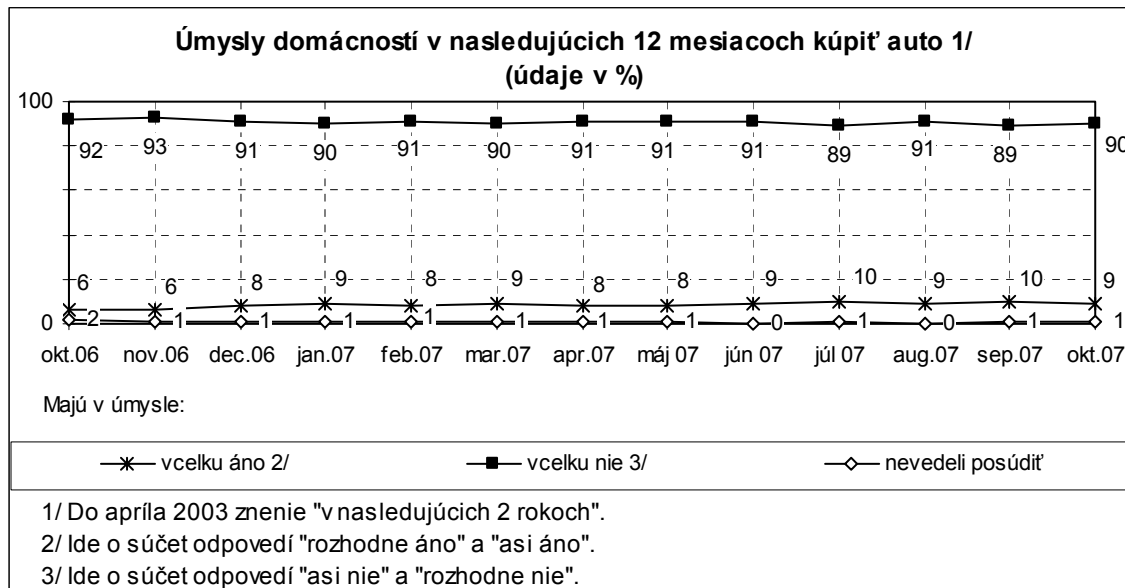
Graf č. 28

VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto

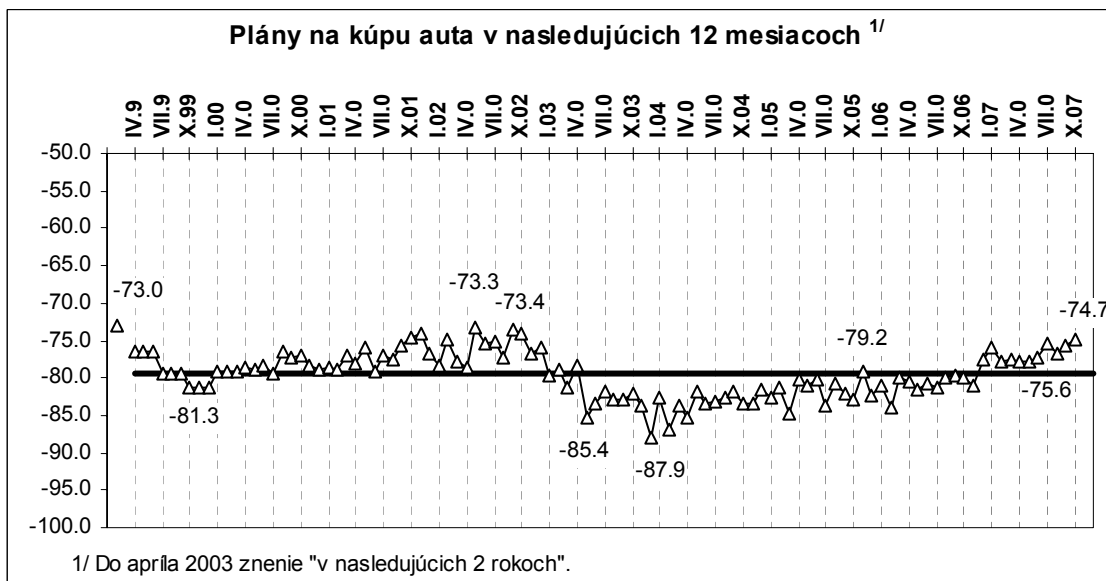
Podľa októbrového zisťovania si v nasledujúcich 12 mesiacoch chce kúpiť auto o 1 percentuálny bod menej domácností (9 %) ako pred mesiacom, pričom odpoveď rozhodne áno tvorila 2 % a asi áno 7 %. Zamietavo sa pri tejto otázke (kúpiť či nekúpiť auto) vyjadrilo deväť z desiatich oslovených osôb (90 %). V dôsledku odlišnej vnútornej štruktúry odpovedí sa však indexovo výsledok zlepšil.

Graf č. 29

Pri investíciách do osobného automobilu znamená októbrový výsledok (-74,7) najvyšší nákupný potenciál za viac ako štyri roky, čo znamená zlepšenie oproti predchádzajúcemu mesiacu o 0,9 bodu. Porovnanie s rovnakým obdobím minulého roka vykazuje kladné znamienko a odchýlku 5,3 bodu.

Graf č. 30

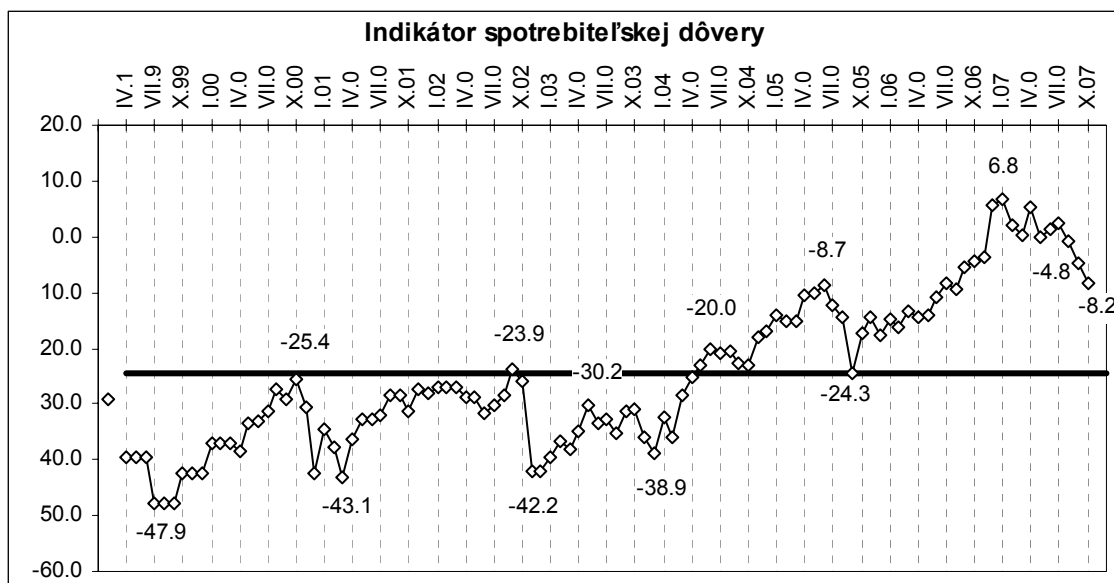

VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery

VII. 1. Vývoj v SR

Od septembra 2001 prešla Európska komisia na vyjadrenie celkových nálad obyvateľov v indikátore, ktorý sumarizuje štyri oblasti z pätnástich sledovaných: očakávania vývoja ekonomiky a nezamestnanosti v štáte, očakávania vývoja finančnej situácie a úspor v domácnosti (nezamestnanosť vstupuje do priemeru s opačným znamienkom). Hodnoty príslušného koeficienta sa pohybujú v intervale od mínus sto po plus sto. V hodnote -100 sú sústredené maximálne obavy, nedôvera a pesimizmus, hodnota +100 vyjadruje maximálnu spotrebiteľskú dôveru, spokojnosť, optimizmus.

Graf č. 31

Spotrebiteľská atmosféra na Slovensku sa naďalej zhoršuje. Po medzimesačnom náraste nedôvery občanov októbrový index spotrebiteľskej dôvery (-8,2) klesol oproti predchádzajúcemu obdobiu o 3,4 bodu. Nedôvera sa najviac zvýšila pri odhadovanom vývoji ekonomiky SR (o 6,3 bodu), menej pri perspektívach úspor (o 4,2 bodu) a pri očakávanej finančnej situácii v domácnostiach (o 2,7 bodu) a najmenej pri predpokladanej nezamestnanosti (o 0,3 bodu). Porovnanie s januárom 2007, kedy bolo zaznamenané historické maximum na úrovni 6,8, signalizuje významné zhoršenie (o 15 bodov).

V porovnaní so situáciou pred štvrťrokom optimizmus spotrebiteľov klesol o 10,5 bodu. Smer zmeny podporili všetky štyri zložky, najviac odhadovaný vývoj ekonomiky Slovenska (o 15 bodov) a očakávaná finančná situácia v domácnostiach (o 11,7 bodu), menej predpokladaná nezamestnanosť (o 9,5 bodu) a perspektívy úspor v rodinách (o 5,7 bodu).

V komparácii s rovnakým obdobím minulého roka sa obavy obyvateľov takisto zvýšili pri všetkých štyroch zložkách: pri odhadovanom vývoji ekonomiky SR (o 6,2 bodu), pri predpokladanom vývoji nezamestnanosti (o 3,8 bodu), pri očakávanej finančnej situácii v domácnostiach (o 3,5 bodu) a pri perspektívach úspor v domácnosti (o 2,3 bodu). Októbrový index spotrebiteľskej dôvery bol celkovo o 4 body pesimistickejší ako v rovnakom období minulého roka.

Po sezónnom očistení je za október 2007 pre indikátor spotrebiteľskej dôvery aktuálnou hodnota -5,7.

I. 2 Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ

Spotrebiteľský barometer je súčasťou medzinárodného projektu prieskumov, a preto možno výsledky krajín participujúcich na projekte porovnať. Nasledujúca tabuľka uvádza hodnoty indikátora spotrebiteľskej dôvery krajín EÚ. Keďže medzinárodné výsledky sa uvádzajú v celočíselnom tvare, zistenia za Slovensko sú taktiež zaokrúhlené. V tabuľke sú uverejnené údaje po sezónnom očistení.

Tabuľka č. 1 Spotrebiteľská dôvera v členských krajinách Európskej únie

Indikátor spotrebiteľskej dôvery	mar. 2007	apr. 2007	máj 2007	jún 2007	júl 2007	aug. 2007	sep. 2007	okt. 2007
Belgicko	0	+1	+3	+1	+1	-1	-1	0
Bulharsko	-24	-21	-22	-21	-24	-30	-31	-31
Česká republika	+4	0	-3	-3	-3	-2	-1	-2
Dánsko	+18	+15	+16	+16	+17	+14	+13	+14
Nemecko	+4	+7	+9	+8	+9	+6	+3	+4
Estónsko	+9	+11	+6	+7	+3	-2	-3	-8
Írsko	-11	-8	-4	-7	-12	-10	-5	-12
Grécko	-29	-32	-28	-28	-29	-30	-26	-22
Španielsko	-10	-12	-13	-13	-11	-12	-14	-16
Francúzsko	-9	-7	+2	0	-1	-3	-5	-7
Taliansko	-13	-19	-18	-19	-19	-20	-19	-21
Cyprus	-32	-31	-33	-31	-25	-28	-31	-36
Lotyšsko	-5	-6	-7	-4	-5	-8	-9	-10
Litva	+9	+9	+9	+9	+7	+7	+4	-1
Luxembursko	+5	+7	+11	+8	+9	+8	+5	+9
Maďarsko	-49	-50	-49	-46	-45	-45	-47	-49
Malta	-29	-20	-19	-17	-17	-14	-15	-16
Holandsko	+18	+17	+16	+21	+21	+19	+10	+11
Rakúsko	+11	+14	+15	+17	+16	+17	+14	+11
Poľsko	-9	-4	-5	-4	-2	-5	-4	-5
Portugalsko	-35	-34	-32	-33	-33	-35	-37	-38
Rumunsko	-14	-14	-15	-15	-10	-11	-11	-13
Slovinsko	-6	-9	-6	-8	-4	-7	-13	-17
<i>Slovensko</i>	+1	+4	0	0	+2	+1	-1	-6
Fínsko	+17	+20	+19	+21	+21	+21	+20	+20
Švédsko	+19	+24	+23	+21	+21	+20	+18	+18
Veľká Británia	-5	-7	-3	-3	-3	-2	-3	-2
Európska únia spolu*	-4	-4	-1	-2	-2	-3	-4	-5

* - ide o vážený priemer; váhami sú podiely členských štátov na konečnej spotrebe domácností EÚ

Z tabuľky vyplýva, že z 27 štátov, ktoré v októbri 2007 poskytli údaje o náladách spotrebiteľov, prevládala podľa indikátora spotrebiteľskej dôvery v 19 členských štátoch Európskej únie nedôvera nad dôverou. Údaje sa pohybovali v rozmedzí 69 bodov (v intervale od -49 do +20). Kladné výsledky boli v októbri 2007 namerané vo Fínsku, Švédsku, Dánsku, Holandsku, Rakúsku, Luxembursku a Nemecku, hodnota -49 charakterizovala spotrebiteľskú atmosféru v Maďarsku. V rebríčku 27 krajín usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery Slovensko (po sezónnom očistení a zaokrúhlení -6) dosiahlo umiestnenie na 13. priečke. Medzi štáty s najhoršou spotrebiteľskou atmosférou patrili v októbri 2007 okrem Maďarska (-49) i Portugalsko (-38), Cyprus (-36), Bulharsko (-31),

Grécko (-22) a Taliansko (-21). V Európskej únii ako celku sa od minulého mesiaca spotrebiteľská atmosféra zhoršila o jeden bod na -5. Porovnanie naznačuje, že hodnota súhrnného koeficientu zistená na Slovensku (po sezónnom očistení a zaokrúhlení -6) je po trinástich mesiacoch priaznivejšieho vývoja (v porovnaní s priemerom za celú EÚ) o 1 bod nepriaznivejšia ako priemer za celú Európsku úniu. Medzimesačne sa spotrebiteľská atmosféra zhoršila v 16, zlepšila v 7 a ostala rovnaká v 3 štátoch EÚ. Najväčší medzimesačný pokles zaznamenal indikátor v Írsku (o 7 bodov).

Zhrnutie

Spotrebiteľská atmosféra na Slovensku sa naďalej zhoršuje. V porovnaní so septembrom 2007 sa znížil optimizmus občanov pri všetkých štyroch zložkách (predpokladaný vývoj ekonomickej situácie v krajine, perspektívy úspor, očakávaná finančná situácia v domácnostiach a odhadovaný vývoj nezamestnanosti), čím indikátor spotrebiteľskej dôvery (-8,2) klesol oproti predchádzajúcemu obdobiu o 3,4 bodu. Názory spotrebiteľov boli v októbri 2007 o 10,5 bodu nepriaznivejšie ako pred štvrtrokom a o 4 body pesimistickejšie ako pred rokom.

Na základe ďalších agregovaných koeficientov možno konštatovať, že z troch sledovaných okruhov (makroekonomika, hospodárenie domácností, investičné plány rodín) v porovnaní so stavom pred mesiacom, pred štvrtrokom i pred rokom sa zlepšila iba oblasť investovania. Oblasť makroekonomických ukazovateľov a domáceho hospodárenia zaznamenala pri troch spomínaných porovnaníach nepriaznivý vývoj.

V porovnaní so septembrom 2007 došlo pri indexovej podobe výsledkov pri ôsmich indikátoroch z pätnástich k zhoršeniu, pri troch zmena presiahla 5 bodov (doterajšia a očakávaná inflácia a odhadovaný vývoj ekonomiky SR). Zlepšenie bolo zaznamenané v štyroch prípadoch (medzimesačný rozdiel presiahol päť bodov v jednom okruhu, pri podmienkach na veľké nákupy v SR). Pri troch ukazovateľoch ostala hodnota indexového výsledku približne na úrovni predchádzajúceho obdobia (plány na kúpu auta, očakávaná nezamestnanosť a podmienky sporenia na Slovensku).

Porovnanie so stavom pred štvrtrokom vykazovalo nepriaznivý výsledok pri jedenástich indikátoroch, pri piatich zmena presiahla 10 bodov (očakávaná a doterajšia inflácia, odhadovaný a doterajší vývoj ekonomiky SR a predpokladaná finančná situácia v domácnostiach). Priaznivo sa vyvíjal iba jeden index: plány na stavbu domu, chaty, chalupy. Tri koeficienty sa od júla 2007 príliš nezmenili (zmena bola menšia ako jeden bod): plány na kúpu auta, stavebné úpravy bývania a plány domácnosti na veľké nákupy.

V komparácii s rovnakým obdobím minulého roka sa zhoršilo osem indikátorov (najvýraznejšie očakávaná inflácia pri ktorej medziročná zmena presiahla 25 bodov). Šesť ukazovateľov sa medziročne zlepšilo (najvýznamnejšie podmienky pre veľké nákupy, kde zmena presiahla 10 bodov). Jeden indikátor sa príliš nezmenil (jeho zmena bola menšia ako jeden bod): analýza bilancie príjmov a výdavkov domácnosti.

Z medzinárodnej komparácie vyplýva, že v rebríčku 27 krajín usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery Slovensko (po sezónnom očistení a zaokrúhlení -6) dosiahlo umiestnenie na 13. priečke. V Európskej únii ako celku sa spotrebiteľská atmosféra medzimesačne zhoršila o jeden bod na -5. Porovnanie naznačuje, že hodnota súhrnného koeficientu zistená na Slovensku (po sezónnom očistení a zaokrúhlení -6) bola po trinástich mesiacoch nadpriemerného vývoja opäť o 1 bod nepriaznivejšia ako priemer za celú Európsku úniu (-5).

Stručný prehľad výsledkov:

Zisťovanie „Spotrebiteľský barometer“, ktoré sa uskutočnilo v októbri 2007, opäť mapovalo mienku občanov o hospodárskej situácii na Slovensku, zaoberalo sa sebareflexiou finančných pomerov domácností a priblížilo investičné zámery obyvateľstva. V prieskume sa dospelo k nasledujúcim zisteniam:

- Podľa mienky 30 % respondentov sa hospodárska situácia na Slovensku za posledných dvanásť mesiacov vcelku zlepšila, 39 % si myslí, že je rovnaká a 27 % je presvedčených, že sa zhoršila. Oproti situácii pred rokom, kedy o zlepšení hovorilo 24 % opýtaných, stúpol počet kladných hodnotení o 6 percentuálnych bodov.

- V očakávaniach do budúcnosti sa 26 % opýtaných vyjadrilo, že v priebehu nasledujúcich dvanástich mesiacov sa hospodárska situácia v SR vcelkulepší. Viac ako tretina oslovených občanov (35 %) je presvedčená, že hospodárska situácia zostane rovnaká a 32 % odpovedajúcich počíta so zhoršením. V októbri pred rokom si optimistickú odpoveď zvolilo 31 % respondentov, o 5 percentuálnych bodov vyšší počet ako teraz.

- Takmer polovica odpovedajúcich (48 %) si myslí, že ceny tovarov a služieb na Slovensku sa za posledných 12 mesiacov trochu zvýšili, 29 % oslovených, že sa stredne zvýšili a desatina respondentov (10 %) je mienky, že sa zvýšili výrazne. O stabilite cien je presvedčených 9 % respondentov. Za rok kleslo zastúpenie stanoviska o cenovej stabilite (ceny zostali rovnaké) o 6 percentuálnych bodov.

- Počas nasledujúcich dvanásť mesiacov 8 % oslovených občanov predikuje pomalšie zvyšovanie cien ako doteraz, podľa mienky takmer dvoch pätín respondentov (39 %) sa ceny budú zvyšovať rovnakým tempom ako doposiaľ a rovnaký počet (39 %) odpovedajúcich predpokladá, v porovnaní so súčasným stavom, rýchlejšie zvyšovanie cien. Pokles cien predpovedá 1 % opýtaných, takmer desatina (9 %) predikuje stav bez zmien cenovej hladiny. Komparácia očakávaní budúceho vývoja inflácie so situáciou pred rokom vyznieva nepriaznivo. Podiel najpesimistickejšej predpovede o výraznom zvýšení cien stúpol za tento čas o 26 percentuálnych bodov.

- Nezamestnanosť na Slovensku sa v nasledujúcich 12 mesiacoch podľa názoru 30 % respondentov vcelku zníži, podporu takmer polovice výberového súboru (45 %) získala neutrálna odpoveď, že nezamestnanosť zostane rovnaká a podľa 19 % odpovedajúcich sa vcelku zvýši. Otázka o vývoji nezamestnanosti zaznamenala za rok obrat k horšiemu, podiel optimistických predikcií klesol z 38 % na 30 %, čiže o 8 percentuálnych bodov.

- V porovnaní so situáciou pred dvanástimi mesiacmi sa podľa výpovedí 26 % respondentov finančná situácia ich domácností vcelku zlepšila, viac než dve pätiny oslovených osôb (42 %) odpovedalo, že ostala rovnaká a takmer tretina (31 %) opýtaných zaznamenala celkové zhoršenie finančných pomerov vo svojej domácnosti. Zistenia v októbri pred rokom boli podobné, negatívne hodnotenie finančných pomerov vo svojej domácnosti poskytlo o jeden percentuálny bod menej respondentov (30 %).

- Finančná situácia vlastnej domácnosti sa podľa takmer pätiny vyjadrení (18 %) odpovedajúcich počas nasledujúcich dvanásť mesiacov vcelkulepší, podľa mienky takmer polovice (49 %) opýtaných zostane rovnaká. Výhľad do blízkej budúcnosti je pre 27 % respondentov nepriaznivý, pretože rátajú so zhoršením finančného krytia svojich potrieb v nasledujúcich 12 mesiacoch. Pred rokom sa pesimisticky vyjadrovalo 23 % oslovených osôb.

- Na otázku, či majú dlhy alebo sporia, viac ako dve pätiny oslovených občanov (43 %) uviedli, že v ich domácnosti sporia, 36 % že vystačia s finančnými prostriedkami od výplaty k výplate a pätina (20) % má dlhy alebo žije z úspor. Aktuálne odpovede sú podobné ako pred rokom.

- Takmer pätina (18 %) oslovených občanov sa vyjadrila, že v súčasnosti sú vcelku vhodné podmienky na sporenie. Približne siedmi z desiatich odpovedajúcich (71 %) majú opačný názor, sú stúpenkami stanoviska, že v súčasnosti na Slovensku je vcelku nevhodný čas na sporenie. V komparácii s rovnakým obdobím minulého roka kleslo zastúpenie kladných vyjadrení o 3 percentuálne body.

- Pri otázke o úsporách sa optimisticky prejavila tretina (33 %) odpovedajúcich, ktorí očakávajú, že sa im v blízkej budúcnosti podarí usporiť nejaké finančné prostriedky. Viac než tri pätiny oslovených občanov (64 %) nepredpokladajú, že počas nasledujúcich dvanástich mesiacov nasporia nejaké peniaze. V štruktúre odpovedí za posledných 12 mesiacov kleslo zastúpenie optimistov o jeden percentuálny bod.

- Najfrekvencovanejšou odpoveďou pri otázke, či je v súčasnosti správny čas na veľké nákupy, bolo vyjadrenie, že nie je ani správny ani nesprávny čas (41 %). Z ostatných odpovedí boli v prevahe tie, ktoré tvrdili, že je správny (25 %) nad tými, ktoré tvrdili opak (22 %). Situácia pred rokom bola nepriaznivejšia, pozitívnych odpovedí bolo vtedy o 10 percentuálnych bodov menej.

- Z odpovedí na otázku, ktorá mapovala, či respondenti majú v pláne minúť viac alebo menej finančných prostriedkov na veľké nákupy, vyplynulo, že 21 % odpovedajúcich má v úmysle minúť v nasledujúcich 12 mesiacoch vyššiu finančnú čiastku než predtým, viac ako dve pätiny (42 %) opýtaných rovnakú ako doteraz. Odpovede, predpokladajúce nižšie výdavky na veľké nákupy ako doposiaľ mali 34 percentnú frekvenciu. Z medziročného porovnania vyplýva, že odpovedí naznačujúcich vyšší nákupný potenciál bolo viac ako pred rokom (o 5 percentuálnych bodov).

- Štvrtina domácností (25 %) očakáva, že minie väčšiu sumu peňazí na stavebné úpravy bytu (zavedenie ústredného kúrenia, prestavbu sociálneho zariadenia a pod.), z nich 6 % poskytlo odpoveď rozhodne áno a 19 % asi áno. Protichodná odpoveď (neočakávajú zvýšenie výdavkov) je charakteristická pre 74 % domácností. Počet záujemcov medziročne stúpol o 4 percentuálne body.

- Šesť percent domácností plánuje počas nasledujúceho roka kúpiť alebo stavať dom, chalupu alebo chatu, z nich 2 % rozhodne áno a 4 % asi áno. Záporná odpoveď (nemajú v úmysle) sa vyskytovala niekoľkokrát častejšie (93 %). Oproti plánom z októbra 2006 sa podiel záujemcov zvýšil o 3 percentuálne body.

- V priebehu nasledujúceho roka zamýšľa kúpiť auto spolu 9 % domácností, z nich 2 % rozhodne áno a 7 % asi áno. Zastúpenie opačného postoja (nemá v pláne) predstavovalo 90 %. Auto sa odhodláva teraz zakúpiť viac rodín (o 3 percentuálne body) ako pred 12 mesiacmi.

	Porovnanie		Indikátory	Terenná fáza výskumu (zber údajov)												
	so SEPT. 2007	s OKTOB. 2006		X.06	XI.06	XII.06	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07	X.07
1	↓	↓	Doterajšia finančná situácia v domácnosti	-4,6	-7,1	1,0	1,5	-0,9	-0,3	4,1	0,3	-0,7	3,6	-0,5	-0,8	-5,7
2	↓	↓	Očakávaná finančná situácia v domácnosti	-2,7	-1,5	7,4	6,1	5,0	2,0	6,2	3,6	2,8	5,5	-1,0	-3,5	-6,2
3	↓	↑	Doterajšia hospodárska situácia v SR	-4,9	-2,3	10,0	12,7	9,9	10,7	17,2	7,5	12,8	14,3	6,4	2,6	-0,3
4	↓↓	↓↓	Očakávaná hospodárska situácia v SR	0,5	3,4	16,2	17,3	12,2	12,5	17,0	6,0	9,9	9,3	3,9	0,6	-5,7
5	↓↓	↓↓	Doterajšia inflácia	11,8	10,4	7,0	0,0	1,0	3,8	0,3	5,8	4,5	4,8	8,3	12,6	19,0
6	↓↓	↓↓↓↓	Očakávaná inflácia	27,8	20,8	9,8	9,7	15,7	18,1	15,4	25,3	21,6	27,1	36,4	48,6	53,9
7	==	↓	Očakávaná nezamestnanosť	-9,8	-11,5	-18,1	-19,5	-13,0	-9,5	-16,5	-13,9	-17,9	-15,5	-13,4	-6,3	-6,0
8	↑↑	↑↑↑	Podmienky pre veľké nákupy v SR	-9,1	-7,2	-1,2	0,4	-0,7	-3,8	0,4	-0,5	0,0	5,4	5,2	-3,0	2,5
9	↑	↑↑	Plány domácností na veľké nákupy	-20,9	-17,8	-16,1	-19,0	-18,4	-16,9	-14,9	-15,0	-18,2	-13,9	-18,4	-17,3	-14,3
10	==	↓	Podmienky sporenia v SR	-35,0	-35,7	-35,1	-33,3	-33,0	-37,6	-32,9	-37,4	-29,2	-33,9	-37,5	-38,1	-38,1
11	↓	↓	Očakávané úspory domácností	-24,4	-27,9	-18,5	-15,6	-22,2	-22,5	-18,0	-23,3	-24,6	-21,0	-19,5	-22,5	-26,7
12	↓	==	Bilancia príjmov a výdavkov domácností	8,9	7,8	11,0	13,1	7,5	8,9	16,0	7,4	11,4	11,2	11,7	11,1	8,2
13	==	↑↑	Kúpa auta	-80,0	-81,1	-77,7	-76,1	-77,8	-77,4	-77,9	-77,8	-77,3	-75,4	-76,8	-75,6	-74,7
14	↑	↑	Stavba domu, chaty, chalupy	-88,3	-85,6	-84,2	-86,6	-86,6	-85,8	-83,9	-82,8	-85,1	-85,1	-85,7	-85,6	-83,8
15	↑	↑↑	Stavebné úpravy bývania	-54,4	-53,7	-51,8	-51,0	-49,3	-50,0	-50,8	-50,2	-51,3	-47,5	-48,8	-48,9	-46,9
	↓	↓	index spotrebiteľskej dôvery	-4,2	-3,6	5,8	6,8	2,0	0,4	5,4	0,0	1,5	2,3	-0,8	-4,8	-8,2

Vysvetlivky:

==	rovnaký výsledok resp. rozdiel menší ako 1 bod
↑	nepatrné zlepšenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↓	nepatrné zhoršenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↑↑	mierne zlepšenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↓↓	mierne zhoršenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↑↑↑	výraznejšie zlepšenie (rozdiel 10 bodov a viac)
↓↓↓	výraznejšie zhoršenie (rozdiel 10 bodov a viac)
●	historicky najpriaznivejšia hodnota

Rekapitulácia	Počet indikátorov
medzimesačné zlepšenie	4
medzimesačne bez zmien	3
medzimesačné zhoršenie	8
medziročné zlepšenie	6
medziročne bez zmien	1
medziročné zhoršenie	8